

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 3 februari 2016

81/2016

Pensionslag för den offentliga sektorn

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Lagens syfte och tillämpningsområde

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs det om pensionsskydd på basis av arbetsinkomst för dem som är anställda hos Kevas medlemssamfund, staten, evangelisk-lutherska kyrkan och Folkpensionsanstalten.

2 §

Verkställighet av pensionsskyddet

Pensionsskyddet enligt denna lag sköts av den offentlighetsrättsliga pensionsanstalten Keva. Bestämmelser om Keva finns i lagen om Keva (66/2016).

3 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

- 1) *anställning* tjänste- och arbetsavtalsförhållanden som omfattas av denna lag samt familje- och närståendevårdares avtalsförhållanden till Kevas medlemssamfund, förtroendeuppdrag samt uppdrags- eller konsultavtalsförhållanden eller andra motsvarande avtalade arrangemang,
- 2) *arbetstagare* alla personer som omfattas av lagen,
- 3) *offentlig arbetsgivare* Kevas medlemssamfund, staten, evangelisk-lutherska kyrkans församlingar, kyrkliga samfälligheter, domkapitel och kyrkostyrelsen samt Folkpensionsanstalten,
- 4) *arbetspensionslag* lagar och pensionsstadgor som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) samt andra med dem jämförbara författningar där pension som baserar sig på arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet fastställs,
- 5) *arbetspensionslag för den privata sektorn* lagen om pension för arbetstagare och de lagar som nämns i 3 § 1 mom. i den lagen,
- 6) *arbetspension* pension enligt en arbetspensionslag,
- 7) *arbetspensionsanstalter inom den privata sektorn* pensionsanstalter som sköter pensionsskyddet enligt en arbetspensionslag för den privata sektorn,

8) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har erhållit moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) eller dagpenning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959),

9) *intjänad pension* pension som tjänats in på basis av arbetsinkomster som avses i denna lag, på basis av tid med pension som upphört och på basis av sådan oavlönad tid som avses i 8 punkten samt förmån som tjänats in på basis av lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003),

10) *primär förmån* en förmån som avses i 96 och 97 § och som oberoende av arbetspensionens belopp betalas till fullt belopp och dras av från en förmån enligt denna lag,

11) *återstående tid* tiden mellan ingången av det år då arbetsoförmågan börjar och utgången av den kalendermånad då arbetstagaren uppnår sin lägsta ålder för ålderspension; om en arbetstagares lägsta ålder för ålderspension inte är föreskriven vid tidpunkten för pensionsfallet, berättigar till pension tiden från ingången av det kalenderår då arbetstagaren har blivit arbetsoförmögen till utgången av den kalendermånad då arbetstagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension som har föreskrivits för den åldersklass som ligger närmast hans eller hennes egen åldersklass,

12) *penningbelopp* summor som 2004 motsvarar värdet ett (1,000) för den lönekoeficient som avses i 96, 97 och 100 § i lagen om pension för arbetstagare,

13) *förmånslåtare* en person efter vilken familjepension enligt denna lag betalas,

14) *förmånstagare* en person som har rätt till familjepension enligt denna lag,

15) *EU:s grundförordning om social trygghet* Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och med *EU:s tillämpningsförordning om social trygghet* Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen,

16) *EU- och EES-land* ett land som tillämpar EU:s grundförordning om social trygghet eller rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen,

17) *överenskommelse om social trygghet* en internationell överenskommelse om social trygghet som är förpliktande för Finland,

18) *teoretisk pension* en kalkylerad pension; när denna pension fastställs betraktas sådan tid i arbete i ett EU- och EES-land som omfattas av arbetspensionslagarna som tid i arbete enligt denna lag,

19) *den lägsta åldern för ålderspension* den ålder för ålderspension som fastställs utifrån arbetstagarens födelseår och som avses i 10 § 2 och 3 mom.

4 §

Lagens tillämpningsområde

Pensionskyddet enligt denna lag omfattar personer som står i anställningsförhållande till en offentlig arbetsgivare eller riksdagen samt riksdagens justitieombudsman och riksdagens biträdande justitieombudsman. Lagen tillämpas också på personer som inte står i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande till en offentlig arbetsgivare, om så föreskrivs i någon annan lag.

Pensionskyddet omfattar också

- 1) familjevårdare som har ingått ett uppdragsavtal enligt 3 § i familjevårdslagen (263/2015) med ett medlemssamfund i Keva (*familjevårdare*),
- 2) närståendevårdare enligt 2 § i lagen om stöd för närståendevård (937/2005),
- 3) offentliga arbetsgivares förtroendevalda,
- 4) sådana fysiska personer som inte är verksamma som företagare och har ingått ett uppdrags- eller konsultavtal med en offentlig arbetsgivare eller avtalat om andra motsvarande arrangemang och denna verksamhet inte bedrivs i ett bolags eller någon annan samslutnings namn.

5 §

Begränsningar av lagens tillämpningsområde

Pension enligt denna lag tjänas in på grundval av anställning. Denna lag gäller dock inte en anställning

- 1) före kalendermånaden efter den månad då arbetstagaren fyller 17 år,
- 2) efter den kalendermånad då en arbetstagare som är född 1957 eller tidigare fyller 68 år, en arbetstagare som är född 1958—1961 fyller 69 år och en arbetstagare som är född 1962 eller senare fyller 70 år,
- 3) som med stöd av någon annan lag ger rätt till pension, eller
- 4) i statens tjänst utanför Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Schweiz territorium, om arbetstagaren inte är finsk medborgare.

Vid oklarheter om huruvida denna lag tillämpas på en arbetstagare avgörs frågan av Keva på ansökan av arbetsgivaren eller arbetstagaren.

6 §

Överföring av pensionsrätt till Europeiska unionen

En arbetstagare har rätt att överföra sin pensionsrätt enligt denna lag till Europeiska unionen så som bestäms i lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (165/1999). Till den del lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem innehåller bestämmelser som avviker från bestämmelserna i denna lag, tillämpas bestämmelserna i den förstnämnda lagen på pensionsrätt som överförs till Europeiska unionen och som återförs därifrån.

81/2016

2 kap.

Pensionsskydd

7 §

De olika slagen av pensionsskydd

Pensionsskyddet omfattar det grundpensionsskydd som det föreskrivs om i denna lag samt rehabiliteringsförmåner. Pensionsskyddet kan också omfatta tilläggspensionsskydd.

Kevas medlemsamfund kan inte ordna eller upprätthålla på anställning grundat grundpensionsskydd för sina arbetstagare på något annat sätt än det som föreskrivs i denna lag.

8 §

Tilläggspensionsskydd som ordnas av Keva

Keva kan förutom grundpensionsskyddet även ordna tilläggspensionsskydd för arbetstagare hos Kevas medlemsamfund. Det är inte obligatoriskt för medlemsamfunden att ordna tilläggspensionsskydd.

Bestämmelser om det tilläggspensionsskydd som ordnas av Keva finns i Kevas tilläggspensionsstadga. I tilläggspensionsstadgan föreskrivs om Kevas rätt att bevilja extra pension samt ekonomiskt stöd som betalas efter en arbetstagares död. I tilläggspensionsstadgan kan det föreskrivas att ekonomiskt stöd också ska betalas efter en arbetstagare som är anställd hos ett av Kevas medlemsamfund men som omfattas av andra arbetspensionslagar.

9 §

Tilläggspensionsskydd som ordnas någon annanstans

Utöver vad som bestäms i 7 § kan Kevas medlemsamfund utöver pensionsskyddet enligt denna lag teckna en icke-förbunden pensionsförsäkring för sina arbetstagare eller i enskilda fall bevilja dem en extra pension.

3 kap.

Pensions- och rehabiliteringsförmåner

Ålderspension

10 §

Rätt till ålderspension

En arbetstagare har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den då den lägsta åldern för ålderspension har uppnåtts.

Arbetstagarens lägsta ålder för ålderspension bestäms utifrån hans eller hennes födelseår enligt följande:

- 1) 63 år för dem som är födda 1954 eller tidigare,
- 2) 63 år och 3 månader för dem som är födda 1955,
- 3) 63 år och 6 månader för dem som är födda 1956,
- 4) 63 år och 9 månader för dem som är födda 1957,
- 5) 64 år för dem som är födda 1958,
- 6) 64 år och 3 månader för dem som är födda 1959,
- 7) 64 år och 6 månader för dem som är födda 1960,

8) 64 år och 9 månader för dem som är födda 1961,

9) 65 år för dem som är födda 1962—1964.

Den lägsta åldern för ålderspension för arbetstagare som är födda 1965 eller senare anpassas till förändringen i livslängden enligt 95 § och enligt 83 § i lagen om pension för arbetstagare och åldern fastställs genom social- och hälsovårdsministeriets förordning för det år då arbetstagaren fyller 62 år.

En förutsättning för beviljande av ålderspension är att arbetstagaren inte längre är i den anställning från vilken han eller hon pensioneras.

11 §

Förtida ålderspension från samma tidpunkt som ålderspension som beviljats i ett annat nordiskt land

Trots vad som bestäms i 10 § 2 mom. kan en arbetstagare på ansökan beviljas ålderspension som tjänats in på basis av anställning hos staten tidigast från ingången av kalendermånaden efter den månad då han eller hon uppnått 60 års ålder, dock tidigast från ingången av den månad som följer efter ansökan om pension, om arbetstagaren har rätt till ålderspension innan den lägsta åldern för ålderspension har uppnåtts på basis av överenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om samordning av pensionsrätt enligt statliga pensionsordningar (FördrS 96/2002). I detta fall minskas pensionen med 0,6 procent för varje månad för vilken pension betalas ut före ingången av kalendermånaden efter den månad då den lägsta åldern för ålderspension uppnås.

12 §

Ålderspensionens belopp

Om ålderspensionen börjar vid ingången av kalendermånaden efter den då arbetstagaren har uppnått den lägsta åldern för ålderspension, är ålderspensionens belopp den pension som tjänats in fram till begynnelsestidpunkten för pensionen.

Om arbetstagarens ålderspension börjar senare än från ingången av kalendermånaden efter den månad då den lägsta åldern för ålderspension har uppnåtts, höjs den pension som tjänats in fram till utgången av månaden före begynnelsestidpunkten för den första ålderspensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelsestidpunkten för pensionen skjuts upp till en senare tidpunkt än kalendermånaden efter den månad då den lägsta åldern för ålderspension har uppnåtts (*uppskovsförhöjning*).

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon fått arbetslöshetsdagpenning.

13 §

Begynnelsestidpunkten för ålderspension

Ålderspensionen börjar från ingången av kalendermånaden efter den månad då arbetstagaren har uppnått den ålder som berättigar till ålderspension och arbetstagarens anställning har upphört. Ålderspension kan beviljas retroaktivt, dock inte utan giltigt skäl för längre tid än för de tre månaderna före månaden för ansökan om pension.

Om en arbetstagare har två eller flera anställningar och avslutar en eller flera av dem för att gå i ålderspension, beviljas han eller hon trots 1 mom. såsom ålderspension även pension som tjänats in på basis av arbetsinkomster som har betalats för fortlöpande anställning innan ålderspensionen börjar löpa. Samma förfarande tillämpas om en arbetstagare avslutar ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande eller företagarverksamhet som omfattas av någon annan arbetspensionslag för att gå i ålderspension och han eller hon har haft en annan parallell anställning som inte är ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande.

Om arbetstagaren fortsätter att arbeta efter att ha uppnått den övre gräns som avses i 5 § 1 mom. 2 punkten, beviljas ålderspension från ingången av den kalendermånad som följer på ansökan om pension.

Pension som tjänats in på basis av arbetsinkomster som betalats efter det att den ålderspension som avses i 10 och 11 § har börjat löpa, beviljas på ansökan tidigast från ingången av månaden efter den månad då den åldersgräns som avses i 5 § 1 mom. 2 punkten har uppnåtts. Detsamma gäller pension som tjänats in på basis av arbetsinkomster som betalats efter det att den ålderspension som avses i 102 § har börjat löpa och som grundar sig på en anställning hos staten eller någon annan anställning som avses i lagen om finansiering av statens pensionskydd (67/2016).

Om arbetstagaren har fått partiell förtida ålderspension, börjar ålderspensionen från ingången av kalendermånaden efter den då arbetstagaren har uppfyllt de villkor som föreskrivs i 10 § och avslutat sitt huvudsakliga arbete som är försäkrat i enlighet med arbetspensionslagarna.

14 §

Indragning av ålderspension

En arbetstagare kan ansöka om indragning av sin ålderspension, om han eller hon har beviljats rehabiliteringsstöd på basis av en sådan arbetsoförmåga på viss tid som när rehabiliteringsstödet beviljades har beräknats fortgå efter det att arbetstagaren uppnått sin lägsta ålder för ålderspension. Indragning av ålderspensionen ska sökas inom en månad efter det att arbetsoförmågan hade beräknats upphöra, och ålderspensionen dras in när arbetsoförmågan upphör.

Partiell förtida ålderspension

15 §

Rätt till partiell förtida ålderspension

En arbetstagare har rätt att gå i partiell förtida ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den då den nedre åldersgränsen, som bestäms utifrån arbetstagarens födelseår, har uppnåtts.

För arbetstagare bestäms den nedre åldersgränsen för partiell förtida ålderspension enligt följande:

- 1) för dem som är födda 1963 eller tidigare är den nedre åldersgränsen 61 år,
- 2) för dem som är födda 1964 är den nedre åldersgränsen 62 år,
- 3) för dem som är födda 1965 eller senare anpassas den nedre åldersgränsen för partiell förtida ålderspension till förändringen i livslängden enligt 95 §.

En arbetstagare har inte rätt till partiell förtida ålderspension, om han eller hon när pensionen börjar får någon annan på eget arbete baserad förmån som avses i arbetspensionslagarna eller avträdelsetöd enligt lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) eller lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

16 §

Den partiella förtida ålderspensionens belopp

Grunden för den partiella förtida ålderspensionen är den pension som tjänats in i enlighet med arbetspensionslagarna fram till utgången av kalenderåret före det år då pensionen börjar. Pensionsandelen enligt denna lag är i enlighet med arbetstagarens ansökan 25 eller 50 procent av den pension enligt denna lag som utgör grunden för den partiella förtida ålderspensionen.

Den partiella förtida ålderspensionens pensionsandel minskas varaktigt med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionsandelen tidigareläggs före ingången av kalendermånaden efter den då arbetstagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension (*förtidsminskning*).

Den partiella förtida ålderspensionens pensionsandel höjs varaktigt med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionsandelen skjuts upp till en senare tidpunkt än ingången av kalendermånaden efter den då arbetstagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension (*uppskovsförhöjning*).

Om den partiella förtida ålderspensionen har beviljats som en pension på 25 procent och arbetstagaren ansöker om beviljande av en ytterligare andel på 25 procent, ska den senare andelen liksom den först beviljade andelen beräknas utifrån samma pension som avses i 1 mom. och som utgör grunden för den partiella förtida ålderspensionen. Om förtidsminskning eller uppskovsförhöjning beräknas för den senare andelen, ska minskningen eller höjningen beräknas enligt begynnelsestidpunkten för den andelen.

17 §

Begynnelsestidpunkten för partiell förtida ålderspension

Partiell förtida ålderspension börjar vid ingången av kalendermånaden efter den då pensionen har sökts eller från en senare tidpunkt som sökanden meddelat. Partiell förtida ålderspension beviljas inte retroaktivt.

Partiell förtida ålderspension ska på samma sätt som beviljande av den senare andelen på 25 procent sökas så att den börjar samtidigt enligt alla arbetspensionslagar.

Pensionstagaren kan på ansökan återkalla en partiell förtida ålderspension inom tre månader från det att beslutet om beviljande av pension meddelades. Keva undanröjer beslutet om den återkallade pensionen. Bestämmelser om återkrav av pension som betalats utan grund finns i 137 §.

18 §

Ålderspensionen och dess belopp efter partiell förtida ålderspension

Partiell förtida ålderspension ändras till ålderspension när arbetstagaren beviljas ålderspension. Ålderspensionens belopp beräknas då utifrån följande delar:

- 1) den partiella förtida ålderspensionen,
- 2) den pensionsandel enligt denna lag som tjänats in, men ännu inte beviljats, fram till utgången av året före det år då den partiella förtida ålderspensionen började, och
- 3) den pension enligt denna lag som tjänats in under det år då den partiella förtida ålderspensionen började och därefter.

Om arbetstagaren i enlighet med en annan arbetspensionslag beviljas ålderspension efter den partiella förtida ålderspensionen, ska arbetstagaren trots det som föreskrivs i 10 § beviljas den andel som ännu inte beviljats av den pension som tjänats in enligt denna lag fram till utgången av året före det år då den partiella förtida ålderspensionen började.

Om ålderspensionen börjar senare än från ingången av kalendermånaden efter den då arbetstagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension, ska uppskovsförhöjning på det sätt som bestäms i 12 § fogas till den pensionsandel som avses ovan i 1 mom. 2 punkten och till pension som tjänats in det år den partiella förtida ålderspensionen börjar och därefter fram till att den första ålderspensionen börjar.

19 §

Invalidpensionens belopp efter partiell förtida ålderspension

Om en arbetstagare som får partiell förtida ålderspension blir arbetsoförmögen på ett sätt som berättigar till invalidpension, beräknas invalidpensionens belopp utifrån de pensionsdelar som avses i 18 § 1 mom. 1 och 2 punkten, den pension som tjänats in det år den partiella förtida ålderspensionen började och därefter fram till utgången av året före det år då arbetsförmågan började samt pensionsdelen för återstående tid.

Om invalidpensionen senare upphör, utbetalningen av den avbryts eller den lämnas vilande på det sätt som avses i lagen om främjande av sjukpensionärers återgång i arbete (738/2009), fortsätter den partiella förtida ålderspensionen till samma belopp som den beviljades tidigare.

20 §

Arbetslivspensionens belopp efter partiell förtida ålderspension

Arbetslivspensionens belopp efter partiell förtida ålderspension beräknas utifrån de pensionsdelar som avses i 18 § 1 mom. 1 och 2 punkten samt den pension som tjänats in det år den partiella förtida ålderspensionen började och därefter fram till utgången av månaden före den månad då arbetslivspensionen började.

Om arbetslivspensionen senare lämnas vilande i enlighet med 56 §, fortsätter den partiella förtida ålderspensionen till samma belopp som den beviljades tidigare.

21 §

Invalidpension, arbetslivspension och ålderspension efter partiell förtida ålderspension

Om en arbetstagare som får partiell förtida ålderspension beviljas invalidpension, arbetslivspension eller ålderspension för samma tid för vilken partiell förtida ålderspension redan har betalats, beaktas den partiella förtida ålderspensionen som en delbetalning av den andra pension som beviljas.

Arbetspensionsrehabilitering

22 §

Rätt till arbetspensionsrehabilitering

En arbetstagare som inte har uppnått sin lägsta ålder för ålderspension har rätt att få ändamålsenlig yrkesinriktad rehabilitering för förhindrande av arbetsförmåga eller förbättrande av arbets- och förvärvsförmågan, om

- 1) en sjukdom, ett lyte eller en skada som har konstaterats på behörigt sätt sannolikt medför risk för arbetsförmåga enligt 33 § 1 mom.,
- 2) arbetstagaren under granskningstiden för återstående tid enligt 88 § har minst 25 133,40 euro i försäkrade arbetsinkomster, och
- 3) arbetstagaren inte har rätt till rehabilitering med stöd av bestämmelserna om rehabilitering inom ramen för olycksfalls- eller trafikförsäkring.

När rehabiliteringens ändamålsenlighet bedöms beaktas arbetstagarens ålder, yrke, tidigare verksamhet, utbildning och etablering i arbetslivet samt huruvida den yrkesinriktade rehabilitering som söks sannolikt leder till att arbetstagaren fortsätter i ett arbete som är lämpligt med tanke på hans eller hennes hälsotillstånd eller återgår till arbete. När ändamålsenligheten bedöms beaktas dessutom huruvida den yrkesinriktade rehabiliteringen uppskjuter arbetstagarens pensionering.

Med risk för arbetsförmåga avses en situation där det är sannolikt att arbetstagaren under de närmaste åren, trots att möjligheterna till vård och medicinsk rehabilitering beaktas, utan yrkesinriktade rehabiliteringsåtgärder skulle bli beviljad full invalidpension eller delinvalidpension.

Den i 1 mom. 2 punkten avsedda granskningstiden för återstående tid fastställs som om arbetstagaren hade blivit arbetsförmögen vid tidpunkten för ansökan om rehabilitering.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på rehabilitering av en arbetstagare som är arbetsförmögen på det sätt som avses i 33 § 1 och 2 mom. I dessa fall fastställs de inkomster som avses i 1 mom. 2 punkten i denna paragraf på samma sätt som inkomsterna för återstående tid i arbetstagarens invalidpension.

23 §

Yrkesinriktad rehabilitering och rehabiliteringsplan

Med yrkesinriktad rehabilitering avses arbetsprövning, arbetsträning, utbildning som leder till arbete eller yrke och stöd för inledande av eller fortsatt näringsverksamhet. Arbetstagaren kan få ersättning för de behövliga och nödvändiga kostnader som den yrkesinriktade rehabiliteringen medför och som stöder rehabiliteringen.

Innan den yrkesinriktade rehabiliteringen inleds ska arbetstagaren ha en rehabiliteringsplan. Keva kan stödja utarbetandet av planen.

24 §

Ersättning för olycksfall eller yrkessjukdom vid arbetsträning

För olycksfall som inträffat eller yrkessjukdom som ådragits i samband med i 23 § 1 mom. avsedd arbets- och utbildningsprövning hos staten, arbetsträning och arbetspraktik, där den som deltar i rehabiliteringen inte är anställd hos den som ordnar arbetsträningen, betalas till den som får rehabilitering ersättning av statsmedel i tillämpliga delar enligt samma grunder som gäller för olycksfall i arbetet eller yrkessjukdom enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. Ärenden som gäller betalning av ersättning av statsmedel med stöd av denna paragraf behandlas av Statskontoret som första instans.

25 §

Förhandsbeslut om rätten till rehabilitering

En arbetstagare har rätt att få ett förhandsbeslut av vilket framgår om han eller hon uppfyller villkoren för arbetspensionsrehabilitering. Ett förhandsbeslut är bindande för Keva, om arbetstagaren lämnar in en rehabiliteringsplan till Keva inom nio månader från det att förhandsbeslutet har vunnit laga kraft.

26 §

Rehabiliteringspenning

En arbetstagare har rätt till rehabiliteringspenning för de kalendermånader under vilka han eller hon på grund av yrkesinriktad rehabilitering är helt eller delvis förhindrad att utföra förvärvsarbete.

Rehabiliteringspenningen är lika stor som det sammanräknade belopp av de arbetspensioner, förhöjt med 33 procent, som arbetstagaren skulle ha rätt till om han eller hon när ansökan om rehabilitering gjordes hade blivit arbetsförmögen på ett sätt som berättigar till full invalidpension.

Om arbetstagarens sjukledighet har börjat medan hans eller hennes anställning pågick och rehabiliteringsbehovet fanns redan när sjukledigheten började, är rehabiliteringspen-

ningen dock lika stor som det sammanräknade belopp av de arbetspensioner, förhöjt med 33 procent, som arbetstagaren skulle ha rätt till om han eller hon när sjukledigheten började hade blivit arbetsoförmögen på ett sätt som berättigar till full invalidpension.

27 §

Partiell rehabiliteringspenning

Om en arbetstagare under den tid yrkesinriktad rehabilitering pågår tjänar mer än hälften av den stabiliserade inkomsten, utgör rehabiliteringspenningen hälften av den rehabiliteringspenning som avses i 26 §.

28 §

Rehabiliteringstillägg till invalidpensionstagare

Om en arbetstagare får invalidpension enligt denna lag har han eller hon inte rätt till rehabiliteringspenning enligt 26 §. Invalidpensionstagaren får utöver invalidpensionen ett rehabiliteringstillägg för den tid som den yrkesinriktade rehabiliteringen pågår. Rehabiliteringstillägget utgör 33 procent av invalidpensionen.

Delinvalidpension kan betalas som full pension under tiden för yrkesinriktad rehabilitering och förhöjd på det sätt som bestäms i 1 mom.

29 §

Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning

En arbetstagare kan beviljas rehabiliteringspenning i form av rehabiliteringsunderstöd enligt prövning till ett lika stort belopp som invalidpensionen för tiden från rehabiliteringsbeslutet till rehabiliteringens början samt för tiden mellan rehabiliteringsperioder. Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning kan beviljas också för utarbetande av en i 23 § 2 mom. avsedd rehabiliteringsplan.

Rehabiliteringsunderstöd betalas högst för tre månader per kalenderår så att tiden räknas särskilt för tiden från rehabiliteringsbeslutet till rehabiliteringens början samt för tiden mellan rehabiliteringsperioder. Rehabiliteringsunderstöd kan dock betalas även för en längre tid, om detta är motiverat för tryggande av rehabiliteringen.

Till en arbetstagare som har fått rehabiliteringspenning och vars senaste anställning före den yrkesinriktade rehabiliteringen har varit hos ett av Kevas medlemssamfund kan betalas rehabiliteringsunderstöd enligt prövning, om detta är särskilt behövligt med tanke på personens sysselsättning. Rehabiliteringsunderstöd betalas emellertid inte för den tid för vilken arbetstagaren har rätt till arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

30 §

Indragning av rehabiliteringspenning eller av invalidpensionstagares rehabiliteringstillägg

Rehabiliteringspenningen eller det rehabiliteringstillägg som betalas till en invalidpensionstagare kan dras in, om mottagaren utan giltig orsak vägrar delta i yrkesinriktad rehabilitering eller avbryter sådan rehabilitering.

En arbetstagare har inte utan giltig orsak rätt till invalidpension förrän rätten till rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner har upphört.

Andra bestämmelser om rehabilitering

På rehabiliteringspenning och rehabiliteringstillägg enligt 26 och 28 § samt på mottagare av dem tillämpas bestämmelserna i denna lag om invalidpension och invalidpensionstagare. På återkrav av ersättningar för kostnader för yrkesinriktad rehabilitering enligt 22 § som har betalats utan grund tillämpas bestämmelserna i denna lag om återkrav av pension som betalats utan grund.

Rehabiliteringspenning och rehabiliteringstillägg kan också betalas för kortare tid än en månad. Primärtid enligt sjukförsäkringslagen inverkar inte på begynnelsepunkten för rehabiliteringspenningen. För den tid för vilken rehabiliteringspenning betalas tjänas inte pension in i enlighet med 81 §, och rehabiliteringsförmånerna tas inte som grund för familjepension.

*Invalidpension**Förmåner vid arbetsoförmåga*

En arbetstagare har på grund av nedsatt arbetsförmåga, i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag, rätt till invalidpension tills han eller hon uppnår den lägsta åldern för ålderspension. Invalidpension beviljas tills vidare eller i form av rehabiliteringsstöd för viss tid.

Vad som i denna lag föreskrivs om invalidpension och mottagare av sådan pension ska tillämpas på rehabiliteringsstöd och mottagare av sådant stöd.

Rätt till invalidpension

En arbetstagare har rätt till invalidpension

1) om han eller hon på grund av sjukdom, lyte eller skada utan avbrott för minst ett år medan anställningen pågått blivit oförmögen att sköta sin tjänst eller sitt arbete,

2) om han eller hon på grund av sjukdom, lyte eller skada utan avbrott för minst ett år efter det att anställningen upphört, med beaktande av hans eller hennes återstående arbetsförmåga, blivit oförmögen att skaffa sig förvärvsinkomster genom sådant tillgängligt arbete som han eller hon skäligen kan förutsättas utföra, eller

3) om han eller hon har beviljats invalidpension enligt en arbetspensionslag för den privata sektorn, eller om han eller hon, sedan en anställning som omfattas av denna lag upphört, på grundval av ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande har beviljats invalidpension enligt någon annan än ovannämnda arbetspensionslag.

Vid tillämpningen av 1 mom. 2 punkten beaktas också arbetstagarens utbildning, tidigare verksamhet, ålder, boningsort och andra därmed jämförbara omständigheter. Om arbetsförmågan varierar beaktas arbetstagarens årliga inkomster.

Utöver vad som i 1 och 2 mom. bestäms om faktorer som ska beaktas vid bedömningen av i vilken mån arbetsförmågan är nedsatt ska, i fråga om en arbetstagare som fyllt 60 år och som har en lång yrkeskarriär, vid bedömningen av rätten till invalidpension även beaktas om arbetet har varit ansträngande och slitsamt samt de krav och det ansvar som hänförs till arbetet, om dessa faktorer i kombination med sjukdom, lyte eller skada gör det oskäligt för arbetstagaren att fortsätta i arbete.

Invalidpension beviljas antingen som full invalidpension eller som delinvalidpension. Full invalidpension beviljas en arbetstagare som har blivit oförmögen att sköta sin tjänst eller utföra sitt arbete eller vars arbetsförmåga kan uppskattas vara nedsatt med minst tre

femtedelar i åtminstone ett år. Om arbetsförmågan är nedsatt med mindre än detta, men med minst två femtedelar, beviljas pensionen som delinvalidpension.

34 §

Utredning av rehabiliteringsmöjligheterna

Innan Keva fattar beslut om invalidpension ska den utreda huruvida arbetstagaren har rätt till rehabilitering enligt 22 § och se till att arbetstagarens möjligheter till rehabilitering enligt annan lagstiftning har klarlagts. Om arbetstagaren har rätt till rehabilitering enligt 22 §, ska Keva i enlighet med 25 § meddela ett förhandsbeslut om rätten till rehabilitering.

35 §

Invalidpensionens belopp

Beloppet av full invalidpension är summan av den intjänade pensionen före utgången av det år som föregick pensionsfallsåret och pensionsdelen för återstående tid enligt 83 §. Delinvalidpensionen utgör hälften av full invalidpension.

36 §

Engångshöjning av invalidpension

En engångshöjning läggs till arbetstagarens invalidpension och rehabiliteringsstöd från ingången av det kalenderår före vilket det har gått fem kalenderår sedan invalidpensionen eller rehabiliteringsstödet började.

Engångshöjningen räknas ut på grundval av arbetstagarens löpande pension enligt denna lag. Höjningen bestäms enligt arbetstagarens ålder vid ingången av året för höjningen. Höjningsprocenten är 25, om arbetstagaren vid ingången av året för förhöjningen är 24—31 år. Höjningsprocenten sjunker med 1,0 procentenheter för varje levnadsår. Engångshöjningen läggs inte till rehabiliteringstillägget.

37 §

Förhandsbeslut om rätten till delinvalidpension

En arbetstagare har rätt att få ett förhandsbeslut av vilket framgår om han eller hon uppfyller de i 33 § 4 mom. nämnda villkoren för delinvalidpension.

Ett förhandsbeslut är bindande för Keva, om en därpå grundad pensionsansökan görs inom nio månader eller inom en av arbetstagaren och arbetsgivaren avtalad längre tid från det att förhandsbeslutet vann laga kraft.

38 §

Begynnelsestidpunkten för full invalidpension

Full invalidpension börjar tidigast från ingången av kalendermånaden efter den månad då den i 12 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen avsedda primärtiden för dagpenningen utgår.

Full invalidpension börjar dock från ingången av månaden efter den månad då arbetsförmågan började, om

1) pensionsansökan har gjorts innan Folkpensionsanstalten har fastställt primärtiden för sjukdagpenningen och det före utgången av den andra kalendermånad som följer på pensionsansökan inte har beviljats sådan dagpenning som ska betalas för minst en månad utan avbrott och som hänför sig till tiden efter att arbetsförmågan börjat,

2) dagpenningsansökan som hänför sig till tiden efter att arbetsförmågan börjat har avslagits och arbetstagaren inte har beviljats sådan dagpenning som ska betalas för minst en månad utan avbrott och som hänför sig till tiden efter avslaget, eller om

3) arbetsförmågan börjar efter utgången av primärtiden för sjukdagpenningen och arbetstagaren har beviljats sjukdagpenning enligt 8 kap. 9 § 5 mom. i sjukförsäkringslagen för tiden efter arbetsförmågans början.

Om en arbetstagare har rätt att från utlandet få en förmån som motsvarar dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, beaktas den vid fastställandet av begynnelse-tidpunkten för invalidpensionen på samma sätt som dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, dock för högst den maximala betalningstiden enligt sjukförsäkringslagen.

39 §

Begynnelse-tidpunkten för delinvalidpension

Delinvalidpension börjar från ingången av den månad som följer på pensionsfallet.

40 §

Betalning av invalidpension retroaktivt

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt betalas pensionen inte för den tid för vilken arbetstagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 38 § 2 mom. och det för samma tid har betalats dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

41 §

Tid för vilken invalidpension beviljas

Invalidpension beviljas tills vidare eller i form av rehabiliteringsstöd för viss tid.

Om arbetstagarens arbetsförmåga har varit nedsatt för viss tid i åtminstone ett år, har han eller hon rätt att få rehabiliteringsstöd för att återställa arbetsförmågan under så lång tid som han eller hon bedöms vara arbetsförmögen på det sätt som avses i denna lag.

När rehabiliteringsstöd beviljas ska Keva se till att en vård- eller rehabiliteringsplan har utarbetats för arbetstagaren. Rehabiliteringsstöd kan beviljas en arbetsförmögen arbetstagare även för den tid beredningen av vård- eller rehabiliteringsplanen pågår.

42 §

Invalidpensionstagarens anmälningsskyldighet

Den som får invalidpension är skyldig att underrätta Keva om han eller hon återfår sin arbetsförmåga, börjar förvärvsarbete eller om rehabiliteringen avbryts.

43 §

Utredning av fortsatt arbetsförmåga

Om Keva har grundad anledning att anta att en invalidpensionstagare åter är arbetsförmögen, är pensionstagaren, om Keva så bestämmer, skyldig att för utredning av om arbetsförmågan fortgår låta undersöka sig hos en av Keva namngiven legitimerad läkare eller på en rehabiliteringsanstalt eller en undersökningsinrättning som anvisas av Keva. Keva ska då ersätta skäliga kostnader för undersökningen och eventuella resor.

44 §

Kontroll av rätten till invalidpension

Om en invalidpensionstagares arbetsförmåga förändras, kontrolleras hans eller hennes rätt till invalidpension på ansökan av pensionstagaren eller på Kevas initiativ.

Vid bedömning av huruvida invalidpensionstagarens arbetsförmåga har förändrats eller återställts beaktas förändringarna i arbetstagarens arbetsinkomst. Arbetstagaren har inte rätt till full invalidpension för den tid under vilken arbetsinkomsten överstiger 40 procent av den stabiliserade genomsnittliga inkomsten för tiden innan arbetsförmågan började eller rätt till delinvalidpension för den tid under vilken arbetsinkomsten överstiger 60 procent av den nämnda genomsnittliga inkomsten.

45 §

Ändring av invalidpensionens belopp

Om det sker en sådan förändring i arbetsförmågan hos en arbetstagare som får full invalidpension att han eller hon har rätt att få delinvalidpension och förändringen kan bedömas fortgå minst ett år, ändras den fulla invalidpensionen till delinvalidpension från ingången av månaden efter förändringen.

Om det sker en sådan förändring i arbetsförmågan hos en arbetstagare som får delinvalidpension att han eller hon har rätt att få full invalidpension och förändringen kan bedömas fortgå minst ett år, ändras delinvalidpensionen till full invalidpension. Den fulla invalidpensionen börjar så som bestäms i 38 §. Delinvalidpensionen betalas till dess den fulla invalidpensionen börjar.

46 §

Indragning av invalidpension

Om en invalidpensionstagare har återfått sin arbetsförmåga i sådan grad att han eller hon inte längre uppfyller villkoren för erhållande av invalidpension, dras invalidpensionen in från och med ingången av kalendermånaden efter den månad då pensionstagaren återfått arbetsförmågan.

Om invalidpensionen dras in eller rehabiliteringsstödet upphör, kan pensionen för att stödja återgången till arbete fortgå i form av rehabiliteringsstöd till samma belopp som delinvalidpension även för en kortare tid än ett år.

47 §

Avbrott i utbetalningen av invalidpension

Utbetalningen av invalidpension kan avbrytas, om pensionstagaren

1) är i förvärsarbete och inkomsten av detta arbete tillfälligt överstiger 60 procent av den stabiliserade genomsnittliga inkomsten för tiden innan arbetsförmågan började,

- 2) inte samtycker till undersökning som Keva förelagt honom eller henne i enlighet med 43 §, förutom om det finns ett godtagbart skäl till detta,
- 3) inte lämnar resultaten av den undersökning som avses i 43 § till Keva inom en skälig tid som Keva sätter ut, eller
- 4) utan giltigt skäl vägrar delta i rehabilitering eller utbildning som Keva ordnar.

48 §

Justering, indragning eller avbrytande av invalidpension retroaktivt

Pensionen kan dras in eller justeras eller utbetalningen av den kan avbrytas retroaktivt för högst två år. Denna tid beräknas från ingången av kalendermånaden efter den månad då pensionstagaren ansökt om justering eller Keva vidtagit justeringsåtgärder. Om utbetalningen av invalidpension har avbrutits, ska pensionen dock justeras eller dras in från och med tidpunkten för avbrytandet.

49 §

Ändring av invalidpension till ålderspension och rätt till ny pension som tjänats in under tiden för invalidpension

Full invalidpension ändras till ålderspension och delinvalidpension till sådan ålderspension som till beloppet motsvarar full invalidpension från ingången av kalendermånaden efter den månad då pensionstagaren uppnått sin lägsta ålder för ålderspension.

Rätt till pension som tjänats in under tiden för invalidpension enligt arbetspensionslagarna föreligger på ansökan tidigast från ingången av månaden efter den månad då den lägsta åldern för ålderspension uppnås, om arbetstagaren inte längre är kvar i den anställning från vilken han eller hon avgår med pension, eller från den tidpunkt då sådan ny pension som inte bestäms på tidigare grunder beviljas efter att invalidpensionen upphört.

Pensionen beräknas i form av invalidpension, men beviljas i form av ålderspension från ingången av månaden efter den månad då den lägsta åldern för ålderspension uppnåtts, om

- 1) arbetstagaren har uppnått sin lägsta ålder för ålderspension före utgången av den primärtid som avses i 12 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen, eller
- 2) någon primärtid inte fastställs för arbetstagaren på basis av 12 kap. 3 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen, eftersom arbetstagaren har uppnått sin lägsta ålder för ålderspension.

50 §

Hänvisning till rehabilitering

Om en ansökan om invalidpension eller arbetspensionsrehabilitering avslås, ska Keva i samarbete med dem som tillhandahåller rehabiliteringstjänster se till att arbetstagaren ges information om andra rehabiliteringsmöjligheter och hänvisas till annan rehabilitering eller någon annan service som motsvarar hans eller hennes rehabiliteringsbehov. Dessutom ska Keva iaktta det som föreskrivs i lagen om klientsamarbete inom rehabiliteringen (497/2003).

Arbetslivspension

51 §

Rätt till arbetslivspension

En arbetstagare har rätt till arbetslivspension när han eller hon har fyllt 63 år, om

1) arbetstagaren har arbetat minst 38 år i ett arbete som ska försäkras enligt arbetspensionslagarna och som har varit sådant ansträngande och slitsamt arbete som avses i 52 §,

2) arbetstagarens arbetsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom, lyte eller skada, men dock mindre än vad beviljande av sådan full invalidpension som avses i 33 § förutsätter,

3) arbetstagarens möjligheter att fortsätta i arbetet är bestående försvagade av de skäl som nämns i 1 och 2 punkten, och

4) det arbete som avses i 1 punkten, vid tidpunkten för uppnåendet av den nedre åldersgränsen för arbetslivspension eller efter det när pensionsansökan blir anhängig, fortsätter eller arbetet upphörde för högst ett år sedan.

Till den tid i arbete som avses i 1 mom. 1 punkten räknas även moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningsperioder för högst tre år. Till den tid som avses i 1 mom. 1 punkten räknas dessutom kortare frånvaroperioder under tjänste- eller arbetsavtalsförhållandet på grund av sjukdom eller permittering samt tillfällig arbetslöshet.

Med sådant i 1 mom. 1 punkten avsett arbete som ska försäkras enligt arbetspensionslagarna jämföras sådant ansträngande och slitsamt arbete som avses i 52 § och som ska försäkras i ett annat EU- och EES-land eller ett land som slutit en överenskommelse om social trygghet med Finland.

52 §

Ansträngande och slitsamt arbete

För att en arbetstagares arbete som avses i 51 § 1 mom. 1 punkten ska bedömas vara ansträngande och slitsamt krävs det att en eller flera av följande faktorer i betydande grad har ingått i arbetet:

1) arbetsrörelser som kräver stor muskelstyrka eller som belastar musklerna långvarigt,

2) särskilt hög belastning på andnings- och cirkulationsorganen,

3) belastande och besvärliga arbetsställningar,

4) upprepade arbetsrörelser som kräver styrka eller stor snabbhet eller arbetsrörelser som samtidigt kräver att handen griper, gör en vridande rörelse och använder kraft,

5) interaktivt arbete som är särskilt krävande och medför exceptionell psykisk belastning, eller

6) arbete med uppgifter som kräver ständig vaksamhet eller särskild uppmärksamhet och där det finns hög risk för olycksfall eller olycka eller uppenbar risk för våld.

Vid bedömning av om en eller flera av de faktorer som avses i 1 mom. i betydande grad ingår i ett arbete ska exceptionella fysikaliska faktorer, användning av skyddsutrustning som ökar belastningen, skiftarbete som inbegriper återkommande nattarbete eller som på annat sätt är belastande och återkommande långa arbetspass beaktas som faktorer som ökar ansträngningen och slitaget.

Hur ansträngande och slitsamt ett arbete är bedöms med hänsyn till helheten av samverkan mellan de olika faktorer som nämns i 1 och 2 mom.

53 §

Arbetslivspensionens belopp

Arbetslivspensionens belopp är den pension som tjänats in fram till utgången av månaden före den då arbetslivspensionen började.

81/2016

54 §

Begynnelse­tidpunkten för arbetslivspension

Arbetslivspension börjar från ingången av kalendermånaden efter den då arbetstagaren uppfyller villkoren i 51 §, dock tidigast från ingången av månaden efter den månad då pensionen söks.

Arbetslivspension beviljas tills vidare.

55 §

Förhandsbeslut om rätten till arbetslivspension

En arbetstagare har rätt att få ett förhandsbeslut där det framgår om han eller hon uppfyller de villkor för arbetslivspension som avses i 51 §.

Ett förhandsbeslut om arbetslivspension är bindande för Keva, om en pensionsansökan som grundar sig på det görs inom sex månader eller inom en av arbetstagaren och dennas arbetsgivare avtalad längre tid från det att förhandsbeslutet vann laga kraft. Förhandsbeslutet kan dock vara i kraft högst fram till den lägsta åldern för ålderspension.

56 §

Arbetslivspensionen lämnas vilande

Om inkomsten för den som får arbetslivspension överstiger beloppet för den fasta inkomstgräns som föreskrivs i 3 § i lagen om främjande av sjukpensionärers återgång i arbete, kan arbetslivspensionen lämnas vilande på det sätt som bestäms i 4 § 1 och 2 mom., 6 § 1 och 2 mom. samt i 7—10 § i den lagen.

57 §

Justering av arbetslivspension retroaktivt

Arbetslivspensionen kan lämnas vilande retroaktivt för högst två år. Denna tid beräknas från ingången av kalendermånaden efter den då pensionstagarens ansökan om justering blivit anhängig eller Keva vidtagit justeringsåtgärder.

58 §

Ändring av arbetslivspension till ålderspension

Arbetslivspension ändras till ålderspension från ingången av månaden efter den under vilken pensionstagaren uppnår sin lägsta ålder för ålderspension.

Arbetstagaren har på ansökan rätt till pension som tjänats in på basis av arbete som utförts under tiden för arbetslivspension, när hans eller hennes arbetslivspension i enlighet med 1 mom. ändras till ålderspension, om arbetstagaren inte längre är i den anställning från vilken han eller hon går i ålderspension.

Om arbetstagarens anställning upphör efter det att den lägsta åldern för ålderspension uppnåtts, har arbetstagaren på ansökan rätt till pension som tjänats in på basis av arbete som utförts under tiden för pensionen tidigast från och med ingången av månaden efter den månad under vilken anställningen upphör.

59 §

Beviljande av ålderspension i stället för arbetslivspension

I stället för att beviljas i form av arbetslivspension beräknas och beviljas pensionen i form av ålderspension från ingången av månaden efter den månad då den lägsta åldern för

ålderspension uppnåddes, om arbetstagaren uppnått den lägsta åldern för ålderspension innan arbetslivspensionen började.

60 §

Utredning av rehabiliteringsmöjligheterna för den som ansöker om arbetslivspension

Om Keva avslår en ansökan om arbetslivspension ska den utreda huruvida arbetstagaren har rätt till rehabilitering enligt 22 § och se till att arbetstagarens möjligheter till rehabilitering enligt annan lagstiftning har klarlagts. Om arbetstagaren har rätt till rehabilitering enligt 22 §, ska Keva i enlighet med 25 § ge ett förhandsbeslut om rätt till rehabilitering.

61 §

Arbetslivspension på basis av pension som beviljats enligt någon annan arbetspensionslag

En arbetstagare har rätt till arbetslivspension enligt denna lag, om han eller hon har beviljats arbetslivspension enligt en arbetspensionslag för den privata sektorn, eller om han eller hon, sedan en anställning som omfattas av denna lag upphört, på grundval av ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande har beviljats arbetslivspension enligt någon annan än ovannämnda arbetspensionslag.

62 §

Arbetslivspensionstagarens anmälningskyldighet

Den som får arbetslivspension är skyldig att underrätta Keva om att han eller hon börjar förvärvsarbete.

Familjepension

63 §

Rätt till familjepension

När en arbetstagare avlidit betalas till hans eller hennes förmånstagare på ansökan familjepension i enlighet med denna lag. Betalningen av familjepension förutsätter att arbetstagaren hade rätt till eller fick pension enligt denna lag.

64 §

Förmånstagare

Förmånstagare är en efterlevande make, en tidigare make och barn. Familjepensionen betalas i form av efterlevandepension och barnpension.

Rätt till familjepension har inte den som genom brott uppsåtligen har orsakat förmånslåtarens död.

65 §

Efterlevande makes rätt till pension

En efterlevande make har rätt till efterlevandepension, om

1) han eller hon hade ingått äktenskap med förmånslåtaren innan denna hade fyllt 65 år, och

2) han eller hon har eller har haft ett gemensamt barn med förmånslåtaren.

Rätt till efterlevandepension har också en sådan efterlevande make vars äktenskap hade ingåtts innan den efterlevande maken fyllde 50 år och förmånslåtarens 65 år och äktenskapet hade varat minst fem år, om

- 1) den efterlevande maken har fyllt 50 år vid förmånslåtarens död, eller
- 2) den efterlevande maken vid förmånslåtarens död hade fått invalidpension enligt en arbetspensionslag eller sjukpension enligt folkpensionslagen (568/2007) i minst tre års tid.

Den efterlevande maken har inte rätt till efterlevandepension enligt 1 mom., om barnet har givits som adoptivbarn utanför familjen före förmånslåtarens död eller är förmånslåtarens barn som den efterlevande maken adopterat efter förmånslåtarens död.

Om den efterlevande maken på basis av ett tidigare äktenskap har rätt att få familjepension som motsvarar pension enligt en arbetspensionslag, uppkommer inte rätt till ny familjepension.

66 §

Tidigare makes rätt till pension

En tidigare make till förmånslåtarens har rätt till efterlevandepension, om förmånslåtarens vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller ett avtal som har fastställts av socialnämnden var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till honom eller henne. I fråga om en tidigare make och dennas rätt till efterlevandepension gäller i tillämpliga delar vad som bestäms om den efterlevande maken och dennas rätt till efterlevandepension.

67 §

Barns rätt till pension

Rätt till barnpension vid förmånslåtarens död har ett barn som inte har fyllt 18 år och som är

- 1) barn till förmånslåtarens, eller
- 2) barn till den efterlevande maken och vid förmånslåtarens död bodde i samma hus-håll som förmånslåtarens och den efterlevande maken.

Barnpension beviljas i första hand efter barnets egen förälder. Rätt till barnpension kan inte uppkomma efter flera än två förmånsåttare samtidigt. Om ett barn som får barnpension efter två förmånsåttare senare beviljas barnpension efter sin egen förälder, upphör den barnpension som först beviljats efter en annan förmånsåttare från den tidpunkt då den barnpension som beviljas efter den egna föräldern börjar.

68 §

Grund för familjepension

Familjepensionen bestäms på basis av den ålderspension, fulla invalidpension eller arbetslivspension enligt denna lag som förmånsåttaren fick vid sin död. Pension som förmånsåttaren tjänat in under sin tid med pension läggs till den pension efter förmånsåttaren som familjepensionen grundar sig på.

Om förmånsåttaren vid sin död inte fick sådan pension som nämns i 1 mom. eller om han eller hon fick partiell förtida ålderspension, beräknas som grund för familjepensionen den pension som förmånsåttaren skulle ha fått om han eller hon på sin dödsdag hade blivit arbetsoförmögen i den mån som berättigar till full invalidpension.

I grunden för familjepensionen beaktas inte avdrag enligt 96—98 § från förmånsåttarens pension.

Om förmånsåttaren vid sin död hade uppnått den ålder som enligt någon arbetspensionslag berättigar till ålderspension, men han eller hon vid sin död inte hade fått ålderspen-

sion eller fick partiell förtida ålderspension, beräknas som grund för familjepensionen den pension som förmånslåtaren enligt denna lag hade tjänat in fram till sin dödsdag.

Om förmånslåtaren vid sin död fick invalidpension som inte inkluderade en i 36 § avsedd engångshöjning, ökas den löpande familjepensionen med en engångshöjning från ingången av det kalenderår fram till vilket förmånslåtarens invalidpension och på basis av den beviljad familjepension tillsammans har fortgått fem kalenderår. Om förmånslåtaren inte fick pension vid sin död, läggs engångshöjningen till den löpande familjepensionen från ingången av det kalenderår fram till vilket familjepension har fortgått fem kalenderår. Procentsatsen för engångshöjningen bestäms på det sätt som avses i 36 § 2 mom. enligt den ålder som förmånslåtaren skulle ha uppnått vid tidpunkten för höjningen.

69 §

Efterlevande makes och tidigare makes pension

Av grunden för familjepensionen utgör efterlevandepensionen, om inte något annat följer av 2 mom. eller 72—74 § och 96—98 §

- 1) 6/12, om förmånstagare är den efterlevande maken ensam eller den efterlevande maken och ett barn,
- 2) 5/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och två barn,
- 3) 3/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och tre barn, samt
- 4) 2/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och fyra eller flera barn.

Storleken av familjepensionen för en tidigare make till förmånslåtaren fastställs så att dess andel av den efterlevandepension som har räknats ut enligt 1 mom. blir lika stor som vad 60 procent av det underhållsbidrag som förmånslåtaren har betalat till sin tidigare make utgör av förmånslåtarens pension enligt 68 §. Om också en efterlevande make är förmånstagare, uppgår det sammanlagda beloppet av tidigare makars familjepensioner till högst hälften av efterlevandepensionen. Det sammanlagda beloppet dras av från efterlevandepensionen och fördelas mellan de tidigare makarna i samma förhållande som underhållsbidragen.

70 §

Barnpensionens belopp

Av grunden för familjepensionen utgör barnpensionens sammanlagt, om inte något annat följer av 96—98 §

- 1) 4/12, om det finns ett barn,
- 2) 7/12, om barnen är två,
- 3) 9/12, om barnen är tre, och
- 4) 10/12, om barnen är fyra eller flera.

Det sammanlagda beloppet av barnpensionen fördelas jämnt mellan de barn som är förmånstagare.

71 §

Justering av familjepension

Familjepensionens belopp och dess fördelning mellan förmånstagarna justeras, om antalet förmånstagare ändras. Justeringen görs från ingången av kalendermånaden efter förändringen.

Om utbetalningen av en förmånstagares familjepension har avbrutits eller om en förmånstagares familjepension minskas, gäller avbrytandet eller minskningen denna förmånstagares andel av familjepensionen.

Minskning av efterlevandepension

Pensioner som den efterlevande maken får på basis av förvärvsarbete och som grundar sig på arbetspensionslagarna minskar efterlevandepensionen. När efterlevandepensionen minskas ska de pensioner beaktas som den efterlevande maken får, utan avdrag för en primär förmån enligt 96—98 §. Delinvalidpension som den efterlevande maken får ska då beaktas till ett belopp som motsvarar full invalidpension. När efterlevandepensionen minskas ska förutom den ålderspension som den efterlevande maken får även beaktas sådan pension som den efterlevande maken före utgången av det år som föregick det år då förmånslåtarens avled har tjänat in genom arbete för vilket någon pension inte har beviljats. När efterlevandepensionen minskas ska dessutom en sådan förmån beaktas som motsvarar ovannämnda pension och som betalas eller borde betalas till den efterlevande maken från utlandet eller på basis av anställning vid en institution inom Europeiska unionen eller vid en internationell organisation.

Efterlevandepensionen minskas från ingången av den sjunde kalendermånaden efter förmånslåtarens död. Om den efterlevande maken vid förmånslåtarens död fyllt 65 år eller får i 1 mom. avsedd pension, minskas efterlevandepensionen dock från ingången av kalendermånaden efter förmånslåtarens död. Om ett eller flera barn som har rätt till barnpension efter förmånslåtarens död bodde i samma hushåll som förmånslåtarens och den efterlevande maken vid förmånslåtarens död, minskas efterlevandepensionen inte förrän det yngsta barnet fyller 18 år.

Om den efterlevande maken inte får sådan pension som avses i 1 mom. eller om den efterlevande maken får partiell förtida ålderspension och den efterlevande maken inte har uppnått sin lägsta ålder för ålderspension, betraktas som den efterlevande makens arbetspension dock den kalkylerade pension som denna skulle ha beviljats om han eller hon den dag då förmånslåtarens avled eller den dag då ett barn som avses i 2 mom. fyller 18 år hade blivit arbetsoförmögen i den mån som berättigar till full invalidpension (*efterlevande makes kalkylerade pension*). Om den efterlevande maken den dag då förmånslåtarens avled eller den dag då ett barn som avses i 2 mom. fyller 18 år har uppnått den ålder som enligt någon arbetspensionslag berättigar till ålderspension, betraktas som den efterlevande makens arbetspension den pension som han eller hon hade tjänat in fram till utgången av året före det år då förmånslåtarens avled eller det år då det yngsta barnet fyller 18 år. Om den efterlevande maken har arbetat utomlands eller varit anställd vid en institution inom Europeiska unionen eller vid en internationell organisation, betraktas som den efterlevande makens arbetspension den kalkylerade pension som han eller hon skulle ha beviljats om hans eller hennes arbete utomlands eller det arbete som hänför sig till den försäkringstid som grundar sig på hans eller hennes anställning vid en institution inom Europeiska unionen eller vid en internationell organisation hade omfattats av denna lag.

Om Keva meddelar beloppet av den efterlevande makens kalkylerade pension till någon annan pensionsanstalt för fastställande av efterlevandepensionen enligt en annan arbetspensionslag, har den efterlevande maken rätt att av Keva på begäran få ett beslut om beloppet av den kalkylerade pensionen.

Grund för minskning av efterlevandepension samt belopp

Efterlevandepensionen minskas, om den efterlevande makens i 72 § avsedda arbetspensioner överstiger grunden för minskningen av pensionen. Minskningen av pensionen är 50 procent av skillnaden mellan de arbetspensioner som avses i 72 § och grunden för minskningen av pensionen. Grunden för minskningen av pensionen är 500,00 euro per månad.

Om den efterlevande maken har rätt att utöver efterlevandepension enligt denna lag få efterlevandepension enligt någon annan arbetspensionslag, avdras från efterlevandepensionen enligt denna lag ett belopp som utgör en lika stor del av den ovan avsedda minskningen som efterlevandepensionen enligt denna lag utgör av alla efterlevandepensionerna enligt arbetspensionslagarna.

74 §

Minskning av efterlevandepension i särskilda fall

När efterlevandepensionen minskas beaktas på ansökan av den efterlevande maken i stället för arbetspensionerna den efterlevande makens genomsnittliga förvärvsinkomster och på dem grundade förmåner samt delinvalidpension, om

1) den efterlevande maken inte får arbetspension på basis av eget arbete eller om den efterlevande maken får delinvalidpension,

2) den efterlevande maken har ansökt om detta inom fem år efter förmånslåtarens död eller då efterlevandepensionen minskas för första gången, och

3) de nämnda förvärvsinkomsterna och på dem grundade förmåner samt delinvalidpensionen, då 60 procent av förvärvsinkomsterna beaktas, tillsammans är minst 25 procent mindre än den pension som i enlighet med 72 § har fastställts för den efterlevande maken.

Den genomsnittliga förvärvsinkomst som avses i 1 mom. räknas ut på grundval av den efterlevande makens inkomster under sex månader före ansökan, och minskningen av pensionen på det sätt som avses i 1 mom. görs tidigast från ingången av denna retroaktiva period.

75 §

Justering av efterlevandepension

Efterlevandepensionen ska justeras, om den efterlevande makens förhållanden förändras så att förutsättningarna i 74 § inte längre uppfylls.

Om en kalkylerad invalidpension har beaktats som den efterlevande makens egen pension när efterlevandepensionen minskades första gången eller om minskningen av efterlevandepensionen har gjorts i enlighet med 74 §, ska efterlevandepensionen justeras när den efterlevande maken beviljas ålderspension eller invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller därmed jämförbara lagar.

Efterlevandepensionen ska justeras också om den invalidpension som den efterlevande maken får och som beaktas vid minskningen av efterlevandepensionen upphör och den efterlevande maken senare beviljas någon annan ny pension som inte är partiell förtida ålderspension och som bestämmelserna i 92 § om beviljande av pension på tidigare grunder inte tillämpas på.

Efterlevandepensionen justeras från den tidpunkt då pensionen enligt 2 eller 3 mom. börjar. När efterlevandepensionen minskas ska den pension beaktas som beviljats den efterlevande maken samt dessutom sådan pension som han eller hon fram till utgången av året före det år då den pensionen började har tjänat in genom arbete för vilket han eller hon inte har beviljats pension.

När efterlevandepensionen justeras används samma grund för minskning av pensionen som då efterlevandepensionen minskades för första gången.

81/2016

76 §

Begynnelsestidpunkten för familjepension och utbetalning retroaktivt

Familjepension betalas från ingången av kalendermånaden efter den under vilken för-
månslåtaren avled. Till ett barn som fötts efter förmånslåtarens död betalas familjepension
från ingången av kalendermånaden efter barnets födelse.

Familjepension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader
före den månad då ansökan om pension gjordes.

77 §

Beviljande av familjepension för viss tid

Om en utredning om förmånslåtarens död inte kan läggas fram, men det är sannolikt att
förmånslåtaren har avlidit genom drunkning, genom någon annan olycka eller av någon
annan därmed jämförbar orsak, kan familjepension beviljas för viss tid.

När familjepension beviljas för viss tid i enlighet med 1 mom. dras förmånslåtarens ar-
betspension in den dag familjepensionen börjar.

78 §

När rätten till familjepension upphör

Rätten till efterlevandepension upphör om den efterlevande maken ingår nytt äktenskap
före fyllda 50 år.

Rätten till barnpension upphör när barnet fyller 18 år eller om barnet adopteras av någon
annan än den efterlevande maken eller dennas nya make.

79 §

Anmälningsskyldighet för den som får familjepension

Den som får efterlevandepension är skyldig att underrätta Keva om han eller hon ingår
äktenskap.

Om ett barn som får barnpension adopteras av någon annan än den efterlevande maken
eller dennas make, är barnets adoptivföräldrar skyldiga att underrätta Keva om adoptio-
nen.

80 §

Engångsbetalning av efterlevandepension

När efterlevandepensionen upphör i enlighet med 78 § 1 mom., betalas till den efterle-
vande maken ett engångsbelopp som är lika stort som efterlevandepensionen för tre år
hade varit.

Grund för beloppet är den månadspension som senast har utbetalats eller, om Keva är
sista pensionsanstalt enligt 117 §, det sammanlagda beloppet av de pensioner Keva betalat
per månad.

81/2016

4 kap.

Fastställande av pension

81 §

Pensionstillväxt

Pensionen växer med 1,5 procent av de i 85 och 86 § avsedda pensionsgrundande arbetsinkomsterna för varje enskilt år (*årsinkomst*) som arbetstagaren har tjänat in från ingången av kalendermånaden efter den månad då 17 års ålder uppnåtts fram till den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten.

Till pension berättigar inte arbetsinkomsterna under det år då arbetsförmågan började, om den återstående tiden vid fastställandet av invalidpensionen har räknats såsom till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 88 §.

Pensionen växer med 1,5 procent av den inkomst som ligger till grund för en i 87 § avsedd förmån som arbetstagaren under varje kalenderår fått för oavlönad tid.

82 §

Pensionstillväxt för året för pensionsfallet

Om en arbetstagare har inkomster som omfattas av denna lag under minst tre kalenderår i följd före året för pensionsfallet och dessa uppgår till minst 6000 euro under varje år, växer pensionen för året för pensionsfallet på basis av inkomsterna under året före pensionsfallsåret. Inkomsterna under det föregående året multipliceras med antalet månader från ingången av året för pensionsfallet till utgången av månaden för pensionsfallet och divideras med 12.

Om inkomsterna under året före året för pensionsfallet likväl avviker mer än 10 procent från de genomsnittliga inkomsterna under de två föregående åren eller om arbetstagaren under året för pensionsfallet har haft rätt till förmåner enligt 87 § eller lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier, tillämpas inte vad som föreskrivs i 1 mom., utan pensionen för året för pensionsfallet växer på basis av inkomster som omfattas av denna lag och som betalats före pensionsfallet.

83 §

Fastställande av pension för återstående tid

När invalidpensionen fastställs berättigar till pension tiden från ingången av det kalenderår under vilket arbetstagaren har blivit arbetsförmögen till utgången av den kalendermånad då arbetstagaren uppnår sin lägsta ålder för ålderspension (*återstående tid*). Om arbetstagarens lägsta ålder för ålderspension inte är föreskriven vid tidpunkten för pensionsfallet, berättigar till pension tiden från ingången av det kalenderår då arbetstagaren har blivit arbetsförmögen till utgången av den kalendermånad då arbetstagaren uppnår den lägsta ålder för ålderspension som har föreskrivits för den åldersklass som ligger närmast hans eller hennes egen åldersklass. En förutsättning för att arbetstagaren ska få pension för återstående tid är att han eller hon under de tio kalenderåren före det år under vilket arbetsförmågan började har haft sammanlagt minst 12 566,70 euro i arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna.

Pensionen för återstående tid är 1,5 procent per år av den i 88 § avsedda inkomst som pensionen för återstående tid grundar sig på.

84 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Om en arbetstagare som har fått invalidpension senare beviljas pension på nya grunder, räknas såsom till pension berättigande tid även den tid under vilken arbetstagaren fick invalidpension. När pensionen för denna tid räknas ut används som grund den inkomst för återstående tid som hänför sig till den invalidpension som upphört.

På basis av 1 mom. växer pensionen från och med ingången av det år under vilket arbetsförmågan började till utgången av den kalendermånad då invalidpensionen upphörde med 1,5 procent per år av den inkomst som pensionen för återstående tid grundar sig på och som hänför sig till invalidpensionen.

Om arbetstagaren utöver invalidpension enligt denna lag har fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som arbetstagaren erhållit som den andel arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av inkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 88 och 90 §.

Om arbetstagaren har fått invalidpension utan grund, räknas vid beräkningen av ny pension inte denna tid med invalidpension såsom till pension berättigande tid.

85 §

Arbetsinkomster som berättigar till pension

När den pensionsgrundande arbetsinkomsten bestäms ska lön eller något annat vederlag som har betalats eller enligt överenskommelse ska betalas som ersättning för arbete beaktas. Ett sådant vederlag anses höra till den pensionsgrundande arbetsinkomsten också när det betalas till arbetstagaren av ett konkursbo, av en sådan myndighet som enligt lönegarantilagen (866/1998) ansvarar för lönegarantin eller av någon annan betalare (*ställföreträdande betalare*) i stället för av arbetsgivaren. Som arbetsinkomst för förtroendevalda i Kevas medlemssamfund betraktas ersättningar för inkomstbortfall och separata arvoden för viss tid.

I den pensionsgrundande arbetsinkomsten räknas också med sådan inkomst där vederlag för arbete har avtalats att helt eller delvis gottgöras med

1) avgifter eller lösen från allmänheten, som beaktas till samma belopp som vid den senaste verkställda beskattningen, om inte någon annan tillförlitlig utredning om deras belopp presenteras,

2) dagpenning som betalas av en sjukkasse enligt lagen om försäkringskassor (1164/1992) och som arbetstagaren får i stället för lön som betalas med stöd av lag, kollektivavtal eller något annat avtal,

3) naturaförmån som beaktas enligt det värde som bestämts i arbetstagarens förskotts-innehållning men högst enligt de grunder som Skatteförvaltningen fastställt.

Som sådant vederlag som avses i 1 mom. betraktas bland annat inte

1) personalförmån som tillhandahållits av arbetsgivaren,

2) ränteförmån för lån som erhållits på grundval av anställningen,

3) förmån på grund av en anställningsbaserad rätt att teckna aktier eller andelar i samfundet till ett pris som är lägre än det gängse, om förmånen står till förfogande för en majoritet av de anställda,

4) en sådan förmån som uppstår genom användning av anställningsoption enligt 66 § i inkomstskattelagen (1535/1992) eller en sådan anställningsbaserad prestation som bestäms utifrån en förändring i värdet på aktierna i ett bolag,

5) dagpenning eller någon annan kostnadsersättning för tjänste- eller arbetsresa,

6) sådan lön för väntetid som avses i 2 kap. 14 § 1 mom. i arbetsavtalslagen (55/2001),

- 7) ersättning som betalas för upphävande av anställning eller annat skadestånd,
 8) till arbetstagaren betalda ersättningar och övriga förmåner enligt lagen om ersättningar inom utrikesrepresentationen (596/2006) samt ortstillägg och ersättningar enligt utrikesministeriets förordning om ersättningar inom utrikesrepresentationen (854/2006),
 9) i personalfondslagen (934/2010) avsedda personalfondsavsättningar till en personalfond och deras tilläggsdelar eller en fondandel som har lyfts ur personalfonden,
 10) sådana i personalfondslagen avsedda personalfondsavsättningar och deras tilläggsdelar som med stöd av 37 § i personalfondslagen har lyfts kontant i form av en premie som beräknas enligt fondens stadgar, förutsatt att det avsatta beloppet har beräknats på grundval av företagets lönsamhet och andra faktorer som mäter verksamhetens effektivitet eller i enlighet med det resultatpremiesystem som kommunen tillämpar,
 11) poster som enligt ett beslut av bolagsstämman betalas till en arbetstagare i form av vinstutdelning eller som kontant vinstpremie, under förutsättning att den kontanta vinstpremierna betalas till hela personalen och att syftet inte är att med hjälp av den ersätta det lönesystem som förutsätts i ett kollektivavtal eller arbetsavtal, och att grunderna för beräkning av den kontanta premien överensstämmer med 10 punkten och med 2 § 2 och 3 punkten i personalfondslagen och att bolagets fria kapital är större än det sammanlagda beloppet av den kontanta vinstpremie och den utdelning som ska betalas till aktieägarna och vilka fastställs vid bolagsstämman,
 12) en vinstandel eller utdelning som en delägare i ett bolag har lyft, eller
 13) mötesarvoden för kommunala och kyrkliga förtroendeuppdrag.

I en sådan situation som avses i 3 mom. 11 punkten förutsätts dessutom att ett avtal som är bindande för arbetsgivaren inte har ingåtts om betalningen av vinstpremie och att ägarna vid bolagsstämman efter räkenskapsperiodens utgång fattar ett bindande beslut om utbetalning av kontant vinstpremie och att vinstpremierna betalas efter detta. En förutsättning är dessutom att ärendet behandlas i enlighet med lagen om samarbete inom företag (334/2007) eller på något annat motsvarande sätt.

När den pensionsgrundande arbetsinkomsten för en kommunalveterinär bestäms, beaktas utöver de löneförmåner som kommunen betalar för tjänsteåligganden även det penningbelopp som det kommunala organ som avses i 7 § i veterinärvårdslagen (765/2009) årligen fastställer såsom de arvoden enligt 19 § i den lagen som veterinären tar ut hos djurägare eller djurinnehavare. Beloppet får dock inte överstiga det dubbla beloppet av den slutlön enligt den lägsta grundlönen som har överenskommit för kommunalveterinärer i det kommunala tjänstekollektivavtalet och som gällde vid ingången av kalenderåret. Om kommunalveterinärens anställning inte fortsätter hela kalenderåret, ska man av det årliga belopp av arvoden som kommunen fastställer beakta en andel som motsvarar den tid som veterinärens anställning varade. Närmare bestämmelser om hur och när arvoden fastställs och om hur slutlönen bildas utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

86 §

Arbetsinkomster som berättigar till pension vid arbete utomlands

Om en arbetstagare från Finland sänds utomlands för att arbeta, betraktas den lön som skulle betalas för motsvarande arbete i Finland, med avvikelse från vad som bestäms i 85 §, som den arbetsinkomst som utgör grund för pensionen. Om motsvarande arbete inte finns i Finland, betraktas som arbetsinkomst en lön som annars kan anses motsvara nämnda arbete.

Oavlönad tid som berättigar till pension

Oavlönad tid berättigar till pension, om arbetstagaren före ingången av pensionsfallsåret har haft minst 12566,70 euro i arbetsinkomster som är försäkrade enligt arbetspensionslagarna.

Till pension berättigar inkomst som ligger till grund för en förmån för oavlönad tid på det sätt som avses i 3 mom. och som arbetstagaren har fått från ingången av kalendermånaden efter den månad då 17 års ålder uppnåtts till utgången av året före pensionsfallet. När ålderspension räknas ut beaktas dock inkomst som ligger till grund för en förmån som arbetstagaren fått fram till utgången av månaden för ålderspensionsfallet.

De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som inkomster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänförs. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:

1) 117 procent av sådan arbetsinkomst enligt sjukförsäkringslagen som ligger till grund för moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning för den tid för vilken förmånen har betalats till arbetstagaren och 17 procent för den tid för vilken förmånen har betalats till arbetsgivaren,

2) 55 procent av den inkomst som ligger till grund för alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet,

3) 75 procent av den inkomst som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa till den del dagpenning har erhållits före utgången av den månad under vilken den lägsta åldern för ålderspension har uppnåtts,

4) 65 procent av den inkomst som ligger till grund för vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd,

5) 65 procent av den arbetsinkomst som ligger till grund för rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, eller för ersättning för förlorad inkomst som beviljats enligt bestämmelserna om rehabilitering inom ramen för olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkring, för den tid för vilken förmånen har betalats till arbetstagaren, dock inte om rehabiliteringspenningen har betalats som ett tillägg till pension,

6) 65 procent av sådan arbetsinkomst som ligger till grund för sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning och specialvårdspenning och som avses i sjukförsäkringslagen, för den tid för vilken förmånen har betalats till arbetstagaren, dock så att den inkomst som ligger till grund för partiell sjukdagpenning är hälften av den arbetsinkomst som ligger till grund för sjukdagpenningen,

7) 65 procent av den arbetsinkomst som ligger till grund för ersättning för förlorad inkomst som beviljats enligt bestämmelserna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring eller försäkring för olycksfall i militärtjänst, för den tid för vilken dagpenning har betalats till arbetstagaren, dock inte till den del pension i enlighet med 6 punkten tjänas in av samma orsak.

Om en förmån som avses i 3 mom. 1 punkten har betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de varit låga, utgör 523,61 euro i månaden grund för pensionen. Om förmånen på grund av återgång till arbetet har betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, anses som den inkomst som ligger till grund för förmånen beloppet av den minimidagpenning som betalats till arbetstagaren.

På grundval av inkomst som ligger till grund för en förmån tjänas inte pension in för den tid för vilken arbetstagaren har erhållit pension enligt arbetspensionslagarna, en motsvarande utländsk förmån eller en förmån på grundval av anställning i en internationell organisation eller en institution inom Europeiska unionen. Under tiden för partiell förtida ål-

derspension och familjepension intjänas likväl pension också på grundval av den inkomst som ligger till grund för förmånen.

Om en pensionstagare är berättigad till pension enligt två eller flera arbetspensionslagar, behandlas och avgörs den del av pensionen som tjänats in på basis av de inkomster som nämns i 1—4 mom. av den sista pensionsanstalt som avses i 117 § eller, om bestämmelserna om sista pensionsanstalt inte tillämpas, den pensionsanstalt som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare eller, om arbetstagaren inte har arbetsinkomster som är försäkrade enligt pensionslagar för den privata sektorn, den pensionsanstalt där pensionskyddet har ordnats på basis av det sista förvärvsarbetet. Ansvaret för den pension som tjänats in på basis av dessa förmåner fördelas mellan pensionsanstalterna på det sätt som föreskrivs i 178 § i lagen om pension för arbetstagare.

88 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

Den arbetsinkomst som pension för återstående tid grundar sig på (*inkomst för återstående tid*) bestäms på basis av de arbetsinkomster enligt arbetspensionslagarna och de till grund för i 87 § avsedda förmåner för oavlönad tid liggande inkomster vilka arbetstagaren har erhållit under de fem kalenderår som föregick det år under vilket arbetsoförmågan började (*granskningstid*). I inkomsten för återstående tid räknas också in inkomst för återstående tid som ligger till grund för invalidpension som betalats under granskningstiden. Inkomsten för återstående tid är per månad summan av dessa under granskningstiden erhållna arbetsinkomster, inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid, inkomster för återstående tid som ligger till grund för invalidpension och i 4 och 5 mom. i denna paragraf avsedda inkomster, dividerad med sextio.

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas

1) inkomst som ligger till grund för moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning till det belopp som nämns i 87 § 3 mom. 1 punkten, och

2) andra inkomster som ligger till grund för i 87 § avsedda förmåner för oavlönad tid till 100 procent.

Om en förmån som avses i 2 mom. 1 punkten har betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning på grund av att förvärvsinkomster saknas eller att de har varit låga, beaktas 523,61 euro i månaden när inkomsten för återstående tid bestäms. Om förmånen på grund av återgång till arbetet har betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenning, beaktas den minimidagpenning som har betalats till arbetstagaren när inkomsten för återstående tid bestäms.

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken arbetstagaren under granskningstiden har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. På motsvarande sätt beaktas även dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, om den har beviljats till samma belopp som den grunddagpenning som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken arbetstagaren under granskningstiden har fått en förmån som har tjänats in på basis av lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier.

Om arbetstagaren under granskningstiden inte har några arbetsinkomster som berättigar till pension, räknas pensionsdelen för återstående tid inte heller till pensionen på basis av de inkomster som ligger till grund för i 87 § avsedda förmåner för oavlönad tid eller de inkomster som avses i 4 och 5 mom. i denna paragraf.

89 §

Hur tid för vård av barn inverkar på pension för återstående tid

Om en arbetstagares arbetsinkomster under den granskningstid som avses i 88 § 1 mom. är mindre än den stabiliserade inkomstnivån på grund av vård av barn under tre år och om detta skulle leda till att pensionen enligt arbetspensionslagarna sjunker med minst 20 procent, används på ansökan av arbetstagaren såsom arbetsinkomst enligt 88 § 1 mom. den arbetsinkomst som vårdtiden inte har minskat. Härvid beaktas dock arbetsinkomster som erhållits under de högst tio senaste åren.

90 §

Fastställande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år

Om en arbetstagare har arbetsinkomster som berättigar till pension, inkomster som ligger till grund för en förmån för oavlönad tid eller inkomster för återstående tid enligt 88 § endast under det år under vilket arbetsförmågan började eller året innan, beaktas vid fastställandet av inkomsten för återstående tid även inkomsterna under det år då arbetsförmågan började fram till utgången av den månad då arbetstagaren har blivit arbetsförmögen.

Om arbetstagaren har blivit arbetsförmögen före utgången av det kalenderår under vilket han eller hon fyller 23 år, är granskningstiden tiden mellan ingången av månaden efter uppnådd 18 års ålder och utgången av den månad då arbetsförmågan började. Härvid är inkomsten för återstående tid per månad summan av de inkomster för återstående tid som avses i 88 § och som erhållits under granskningstiden, dividerad med det antal månader som ingår i samma period, dock med högst 60.

91 §

Fördelning av inkomst för återstående tid

Om återstående tid i en arbetstagares pension beaktas på basis av flera olika arbetspensionslagar, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag en lika stor andel av summan av inkomsterna för återstående tid som den andel arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av inkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 88 eller 90 §.

92 §

Pension på tidigare grunder

Om en arbetstagare som har fått rehabiliteringspenning enligt denna lag beviljas invalidpension på grund av arbetsförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att rehabiliteringspenningensperioden löpte ut, fastställs invalidpensionen på de grunder enligt vilka den skulle ha fastställts om arbetsförmågan hade börjat vid ingången av rehabiliteringspenningensperioden.

Om en arbetstagare som har fått invalidpension senare beviljas invalidpension på grund av sådan ny arbetsförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att den tidigare invalidpensionen upphörde, fastställs den nya invalidpensionen enligt samma grunder som den tidigare beviljade invalidpensionen. Förfarandet är detsamma också senare, om en arbetstagare som fått invalidpension beviljas ny invalidpension med anledning av samma sjukdom, lyte eller skada som legat till grund för den tidigare invalidpensionen.

Om invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag på grund av ny arbetsförmåga beviljas på samma grunder som den tidigare pensionen eller, efter det att tiden för be-

talning av rehabiliteringspenning löpt ut, på samma grunder enligt vilka den skulle ha bestämts om arbetsförmågan hade börjat när tiden för betalning av rehabiliteringspenning började, beaktas i pensionen inte de arbetsinkomster som tjänats in efter det att den tidigare pensionen upphörde eller tiden för betalning av rehabiliteringspenning löpte ut.

93 §

Avdrag för pension eller motsvarande förmån från utlandet

Från pension som betalas enligt denna lag avdras sådan pension eller motsvarande förmån från utlandet som betalas till en i utlandet anställd arbetstagare i statens tjänst och i vars kostnader staten har deltagit, till den del den baserar sig på samma arbetsinkomst som pension enligt denna lag.

En förmån som motsvarar i 1 mom. nämnd pension dras av från pension enligt denna lag i enlighet med de beräkningsgrunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

94 §

Lönekoeficient

De inkomstgränser och belopp som anges i denna lag justeras årligen vid ingången av januari med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Vid beräkningen av en pension justeras årsinkomsterna med lönekoeficienten till nivån under det år då pensionen börjar. Vid beräkningen av annan pension som betalas ut efter partiell förtida ålderspension eller av den senare andelen av partiell förtida ålderspension justeras dessutom den ännu obeviljade pensionsandelen av grunden för den partiella förtida ålderspensionen med lönekoeficienten till nivån under det år då pensionen börjar.

Inkomstgränserna och beloppen enligt denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 1 mom.

95 §

Anpassning av pensionsskyddet till den allmänna förändringen i livslängden

Den lägsta åldern för ålderspension, den nedre åldersgränsen för partiell förtida ålderspension och den nedre åldersgränsen för arbetslivspension för arbetstagare som är födda 1965 eller senare anpassas till förändringen i den förväntade livslängden. Åldersgränserna fastställs för det år under vilket arbetstagaren fyller 62 år.

Ålderspension, partiell förtida ålderspension, arbetslivspension och invalidpension anpassas till förändringen i den förväntade livslängden med den livslängdskoefficient som avses i 83 § i lagen om pension för arbetstagare. När pensionen börjar omvandlas pensionen med den livslängdskoefficient som fastställts för det år under vilket arbetstagaren fyller 62 år. Om en annan pension än invalidpension börjar före det året, omvandlas pensionen med den livslängdskoefficient som fastställts för det år under vilket pensionen började. Om arbetstagarens arbetsförmåga börjar före det år under vilket arbetstagaren fyller 62 år, omvandlas invalidpensionen med den livslängdskoefficient som fastställts för det år under vilket arbetsförmågan började. När en invalidpension eller arbetslivspension ändras till ålderspension omvandlas pensionen inte på nytt med livslängdskoefficienten. När partiell förtida ålderspension ändras till ålderspension, omvandlas den del av ålderspensionen som inte har omvandlats med den livslängdskoefficient som fastställts för det år under vilket arbetstagaren fyller 62 år.

De åldersgränser som avses i 1 mom. fastställs på det sätt som föreskrivs i 83 § i lagen om pension för arbetstagare. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer årligen genom

förordning de åldersgränser som avses i 1 mom. senast två månader före ingången av det kalenderår då arbetstagaren fyller 62 år.

96 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag dras det av en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 68 § i den lagen och den dagpenning som betalas före olycksfallspensionen samt den ersättning för inkomstbortfall från vilken dragits av en arbetspension enligt 202 § 2 mom. i den lagen,

2) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 58 § i den lagen och den dagpenning som betalas före olycksfallspensionen,

3) ersättning för inkomstbortfall på grund av egen skada eller pension som beviljats med stöd av trafikförsäkringslagen,

4) ersättning för inkomstbortfall som beviljats med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen,

5) ersättning för inkomstbortfall som beviljats med stöd av lagen om olycksfall i militärtjänst,

6) ersättning för inkomstbortfall på grund av egen skada eller pension som beviljats med stöd av patientskadlagen (585/1986).

Trots 1 mom. är pensionen efter att den primära förmånen dragits av dock minst lika stor som den pension som arbetstagaren tjänat in på grundval av arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna efter året för skadefallet i fråga om den primära förmånen. I pension enligt denna lag betalas till arbetstagaren en lika stor del av skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av alla arbetspensioner och den primära förmånen, dock minst av det minimibelopp som avses ovan, som pensionen enligt denna lag utgör av arbetstagarens samtliga arbetspensioner.

Om det till pension eller en primär förmån i enlighet med denna lag har lagts en engångshöjning, beaktas pensionen eller den primära förmånen till engångshöjt belopp när den primära förmånen dras av.

Om skadefallet i fråga om den primära förmånen har inträffat före 2004, görs dock inget avdrag enligt 1 och 2 mom. för den primära förmånen.

97 §

Avdrag för förmån från utlandet

Som primär förmån betraktas även en sådan förmån från en annan stat som motsvarar en förmån som avses i 96 § 1 mom.

Om återstående tid ska beaktas enligt pensionslagstiftningen i två eller flera EU- och EES-länder eller länder med vilka en överenskommelse om social trygghet ingåtts när arbetstagarens pension bestäms, förhindras överlappande återstående tid genom att återstående tid beviljas på basis av denna lag i samma förhållande som förhållandet mellan arbetstagarens försäkringstid enligt arbetspensionslagarna och försäkringstiden i alla länder som beviljar återstående tid.

Inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån eller pension

Avdrag av en primär förmån från pensionen justeras, om pensionstagaren beviljas en ny primär förmån eller om beloppet av en primär förmån eller en pension enligt denna lag ändras av någon annan orsak än en i 100 § avsedd indexjustering eller en engångshöjning. Pensionsbeloppet justeras också, om det från pension som avses i denna lag har dragits av en primär förmån och pensionstagaren beviljas en annan arbetspension, eller om beloppet av en annan arbetspension ändras av någon annan orsak än en indexjustering eller engångshöjning. Från delinvalidpension dras dock inte av dagpenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller lagen om olycksfall i militärtjänst eller ersättning för inkomstbortfall enligt trafikförsäkringslagen eller patientskadelagen, om dagpenningen eller ersättningen har beviljats på grund av ett skadefall eller en trafikskada som inträffat under tiden med delinvalidpension. Från partiell förtida ålderspension eller den del av invalidpension och arbetslivspension som motsvarar beloppet av partiell förtida ålderspension dras inte heller av ersättning för inkomstbortfall eller pension enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, lagen om olycksfall i militärtjänst, trafikförsäkringslagen, lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen samt patientskadelagen, om den har beviljats på grund av ett skadefall eller en trafikskada som inträffat under tiden med partiell förtida ålderspension, innan pensionstagaren har uppnått sin lägsta ålder för ålderspension.

Familjepensionens belopp justeras, om pensionstagaren beviljas familjepension som motsvarar en primär förmån eller familjepension enligt arbetspensionslagarna och en primär förmån har dragits av från familjepension enligt denna lag.

Pensionen justeras från den tidpunkt då en förmån som avses i 1 mom. beviljas eller från den tidpunkt då beloppet av förmånen eller en pension enligt denna lag ändras. Om pensionstagaren beviljas en i 97 § avsedd förmån från utlandet eller en sådan förmåns belopp ändras, justeras pensionsbeloppet från ingången av kalendermånaden efter den månad då Keva får kännedom om att en dylik förmån beviljas eller ändras.

Pensionsbeloppet justeras inte, om den primära förmånen beviljas eller dess belopp ändras för högst fyra månader från det att förmånen började eller ändrades.

Retroaktiv rätt till ersättning från en försäkringsanstalt

Pension enligt denna lag kan beviljas utan avdrag till dess beloppet av den primära förmånen är slutligt fastställt. Pensionstagarens rätt till den primära förmånen övergår på Keva till den del förmånen hade minskat pensionen.

Keva har rätt att av den som är ersättningsskyldig enligt lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999) få tillbaka invalidpension, familjepension och rehabiliteringsförmån som Keva betalat, om arbetstagarens arbetsförmåga eller förmånslåtarens död orsakas av ett skadefall som ska ersättas enligt lagen om ansvar i spårtrafik. Keva har rätt till ersättning till högst det belopp som den som lidit skada eller förmånstagaren är berättigad till enligt lagen om ansvar i spårtrafik.

Indexjustering av pensionen

Pension enligt denna lag justeras kalenderårsvis så som det föreskrivs i 98 § i lagen om pension för arbetstagare.

Militärpensioner

101 §

Militärer

I detta kapitel avses med militärer sådana tjänstemän som tjänstgör i tjänster eller uppdrag som kräver militärutbildning eller tjänstemän som tjänstgör i särskilt föreskrivna militära tjänster.

På militärer tillämpas det som bestäms i denna lag, om inte något annat följer av bestämmelserna i detta kapitel.

102 §

Rätt att gå i pension

En militär har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den då militären uppnått sin lägsta ålder för ålderspension, förutsatt att de förutsättningar för pensionsgrundande arbetsinkomster som det föreskrivs om i 104 § 1 mom. 1 punkten uppfylls. Som ålderspension beviljas pension som tjänats in på basis av en anställning hos staten eller någon annan anställning som avses i lagen om finansiering av statens pensionskydd, pension som tjänats in under tider som avses i 87 § i denna lag och en förmån som tjänats in enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier.

En militärs lägsta ålder för ålderspension bestäms utifrån hans eller hennes födelseår enligt följande:

- 1) 55 år för dem som är födda 1962 eller tidigare,
- 2) 55 år och 3 månader för dem som är födda 1963,
- 3) 55 år och 6 månader för dem som är födda 1964,
- 4) 55 år och 9 månader för dem som är födda 1965,
- 5) 56 år för dem som är födda 1966,
- 6) 56 år och 3 månader för dem som är födda 1967,
- 7) 56 år och 6 månader för dem som är födda 1968,
- 8) 56 år och 9 månader för dem som är födda 1969,
- 9) 57 år för dem som är födda 1970—1972.

Den lägsta åldern för ålderspension för en militär som tjänstgör i en tjänst som förutsätter flygarexamen bestäms utifrån hans eller hennes födelseår enligt följande:

- 1) 45 år för dem som är födda 1972 eller tidigare,
- 2) 45 år och 3 månader för dem som är födda 1973,
- 3) 45 år och 6 månader för dem som är födda 1974,
- 4) 45 år och 9 månader för dem som är födda 1975,
- 5) 46 år för dem som är födda 1976,
- 6) 46 år och 3 månader för dem som är födda 1977,
- 7) 46 år och 6 månader för dem som är födda 1978,
- 8) 46 år och 9 månader för dem som är födda 1979,
- 9) 47 år för dem som är födda 1980—1982.

Den lägsta åldern för ålderspension för en militär som är född 1973 eller senare och för en militär som tjänstgör i en tjänst som förutsätter flygarexamen och som är född 1983 eller senare anpassas till förändringen i livslängden. Den lägsta åldern för ålderspension fastställs genom social- och hälsovårdsministeriets förordning för det år då en militär fyller 54 år och en militär som tjänstgör i en tjänst som förutsätter flygarexamen fyller 44 år. Militärens lägsta ålder för ålderspension justeras med lika många månader som den lägsta

ålder för ålderspension som avses i 83 § i lagen om pension för arbetstagare avviker från den föregående lägsta ålder för ålderspension som fastställts i enlighet med lagen om pension för arbetstagare. Den lägsta åldern för ålderspension för en militär som är född 1973 justeras från 57 års ålder för ålderspension, och den lägsta åldern för ålderspension för en militär som tjänstgör i en tjänst som förutsätter flygarexamen och som är född 1983 justeras från 47 års ålder för ålderspension.

Med avvikelse från 2—4 mom. är en militärs lägsta ålder för ålderspension dock samma som hans eller hennes avgångsålder, om denna är högre än den i nämnda moment föreskrivna lägsta åldern för ålderspension.

En militär som innehar en militär tjänst som kommandör för försvarsmakten, som chef för huvudstaben, general, amiral, överste, kommodor, militärprofessor, officer eller institutofficer vid försvarsmakten eller som officer eller institutofficer vid gränsbevakningsväsendet, för vilka föreskrivs särskilda behörighetsvillkor i bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen om försvarsmakten (551/2007) eller lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005), har utöver det som föreskrivs ovan i denna paragraf rätt till ålderspension, om

- 1) militären har militär grad,
- 2) militären har fyllt 48 år när tjänstgöringen upphör och innan pensionen börjar uppnått en militärs lägsta ålder för ålderspension enligt 2 och 4 mom. eller om militären tjänstgör i en tjänst som förutsätter flygarexamen och har fyllt 45 år när tjänstgöringen upphör och innan pensionen börjar har uppnått en militärs lägsta ålder för ålderspension enligt 3 och 4 mom.,
- 3) militären, när han eller hon avgår från sin tjänst, har haft minst 12000 euro per år i inkomster som berättigar till pension i militära tjänster eller uppdrag som avses i 101 § i minst 30 kalenderår minskat med de hela år som för hans eller hennes del återstår till utgången av det år då han eller hon fyller 55 år, eller, om han eller hon är tjänsteman som tjänstgör i flygaruppdrag, har haft inkomster enligt ovan i minst 20 kalenderår i en tjänst som förutsätter flygarexamen.

En förutsättning för beviljande av ålderspension är att militären inte längre står i det tjänstgöringsförhållande från vilket han eller hon pensioneras.

Invalidpension som beviljats en militär ändras till ålderspension och delinvalidpension ändras till sådan ålderspension som till beloppet motsvarar full invalidpension vid militärens i 2—5 mom. angivna lägsta ålder för ålderspension. En militär har vid samma ålder rätt till pension som tjänats in under tiden för invalidpension, förutsatt att tjänstgöringen i fråga har upphört.

En militär har inte rätt till partiell förtida ålderspension eller arbetslivspension.

103 §

Den pensionsgrundande arbetsinkomsten och slutlönen

När den arbetsinkomst som pensionen grundar sig på räknas ut för en militär beaktas endast inkomsterna enligt 104 §. Den pensionsgrundande arbetsinkomsten räknas ut med beaktande av 85 och 94 §. När den pensionsgrundande arbetsinkomsten fastställs dras från varje års arbetsinkomst av ett belopp som motsvarar den arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift som avses i 153 § i lagen om pension för arbetstagare och som fastställts för arbetstagarna för året i fråga.

Den slutlön som behövs för fastställandet av pensionen räknas ut på basis av de arbetsinkomster som avses i 1 mom. Slutlönen beräknas utifrån arbetsinkomsterna under högst de tio kalenderår som föregår pensionsfallet eller på motsvarande sätt de tio kalenderår som föregår tjänstgöringsförhållandets upphörande. Året för pensionsfallet beaktas som ett av dessa urvalsår, om tjänstgöringsförhållandet har upphört den sista dagen det året. I arbetsinkomsten för vart och ett av kalenderåren beaktas även de inkomster som ligger till

grund för förmåner för oavlönad tid som avses i 87 § i enlighet med vad som föreskrivs i 88 § 2 mom. samt de inkomster som motsvarar inkomster för återstående tid i fråga om den invalidpension som betalats ut under de år som beaktas. Summan av inkomsterna divideras med det antal år som beaktats när summan räknades ut. I det antal år som utgör divisorn beaktas inte kalenderår under vilka personen varken har haft inkomster som avses i 1 mom. eller ovan avsedda inkomster som motsvarar inkomsten för återstående tid i fråga om invalidpensionen. Därefter divideras det tal som utgör kvoten med 12.

Om en tjänstgöring som avses i detta kapitel under de högst tio kalenderår som ska beaktas enligt 2 mom. varit avbruten utan lön under en sammanhängande tid på minst 30 dagar under ett kalenderår, ska det året och inkomsterna för året på ansökan lämnas obeaktade när slutlönen beräknas. Förutsättningen för att de inte ska beaktas är att orsaken till avbrottet är att militären skött en annan tjänst eller ett annat arbete än en militär tjänst eller ett militärt uppdrag eller att det är fråga om sådan tjänst- eller arbetsledighet som han eller hon har rätt till enligt lag eller tjänstekollektivavtal. Dessutom förutsätts det att det till det aktuella kalenderårets arbetsinkomster för den tiden inte har lagts till i 2 mom. avsedda inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid. Det antal år som inte beaktas kan dock utgöra högst en tredjedel av de högst tio kalenderår som avses i 2 mom.

104 §

Pensionstillväxt

En militärs pension växer med 2 procent per år av varje års pensionsgrundande arbetsinkomster. Pensionen för en tjänsteman som tjänstgör i flygaruppdrag vid försvarsmakten eller gränsbevakningsväsendet växer med 3 procent per år av varje års pensionsgrundande arbetsinkomster. Trots det som föreskrivs i 83 §, berättigar tiden från ingången av det år under vilket en militär har blivit arbetsoförmögen till slutet av den kalendermånad då militären uppnår den lägsta ålder för ålderspension som anges i 102 § 2—5 mom., till pension vid fastställandet av invalidpension. En militärs pension för återstående tid tillväxer såsom i arbete till den del återstående tid inräknas i pensionen till utgången av den månad då militären fyller 50 år och 1,5 procent per år till den del återstående tid inräknas i pensionen efter den månad som militären har fyllt 50 år. Detta moment tillämpas endast, om

1) militären har pensionsgrundande arbetsinkomster som i medeltal uppgår till minst 12000 euro per år i en militär tjänst och han eller hon under de fem kalenderår som omedelbart föregår den tidpunkt då pensionsrätt uppkommer, avgångsåldern uppnås eller de i 102 § 6 mom. föreskrivna förutsättningarna uppfylls och tjänstgöringen upphör i minst tre kalenderår i en sådan tjänst har pensionsgrundande arbetsinkomster som uppgår till minst det ovannämnda beloppet, eller

2) invalidpension beviljas med tillämpning av 83 §.

Den pension som enligt 1 mom. har tjänats in för en militär under de år som föregår de i 103 § avsedda sista tio kalenderåren omvandlas till att motsvara de ändringar som skett i inkomstnivån. Den intjänade pensionen multipliceras med det tal som fås när slutlönen divideras med den genomsnittliga månadsinkomsten för de kalenderår som föregår de kalenderår som använts för att beräkna slutlönen. De föregående årens genomsnittliga månadsinkomst räknas ut genom att till varje års inkomster i en militär tjänst lägga de inkomster som avses i 88 § 2 mom. samt de inkomster som motsvarar inkomst för återstående tid i fråga om den invalidpension som betalats ut under dessa år. Summan av inkomsterna divideras med det antal år som beaktats och därefter med 12. När den genomsnittliga månadsinkomsten räknas ut beaktas inte de två första intjänandeåren, eller de kalenderår där inkomsterna ligger under 70 procent av den genomsnittliga inkomsten för de två föregående intjänandeår som beaktas när den genomsnittliga inkomsten räknas ut och inte heller det tredje intjänandeåret, om inkomsterna ligger under 70 procent av det andra intjänande-

årets inkomster. Koefficienten fastställs med två decimalers noggrannhet. Om det inte finns några år som ska beaktas, är koefficienten 1,00.

Om tjänstgöringen upphör samma år som ålderspensionen börjar, används som inkomster för det året den slutlön som bestäms enligt 103 §. Slutlönen multipliceras med antalet kalendermånader från ingången av det år då pensionen börjar till slutet av den månad då tjänstgöringen upphör.

För oavlönad tid som avses i 87 § tillväxer pensionen för en militär på samma sätt som för en arbetstagare i annan än militär tjänst.

Beloppet av den i militär tjänst intjänade ålderspensionen omräknas vid tillämpning av den livslängdskoefficient som anges i 95 § innan pensionens maximibelopp begränsas i enlighet med 105 §.

105 §

Pensionens maximibelopp

Maximibeloppet av en i detta kapitel avsedd pension för en militär får vara högst 60 procent av den i detta kapitel avsedda slutlönen. Maximibeloppet innefattar även i 87 § avsedda förmåner som beviljas i samband med militärpensionsfall. Avdraget görs på militärpensionen.

6 kap.

Ansökan om pension och beslut

106 §

Ansökan om pension

Pension ska sökas hos Keva på en blankett som fastställts för detta ändamål. Till ansökan ska fogas den utredning som behövs för att pensionsärendet ska kunna avgöras.

Om en arbetstagare har rätt till rehabilitering enligt 22 §, ska Keva utan ansökan om rehabilitering och på basis av 25 § i samband med handläggningen av ansökan om invalidpension eller på basis av 55 § i samband med handläggningen av ansökan om arbetslivspension ge ett förhandsbeslut om arbetspensionsrehabilitering.

Närmare bestämmelser om de blanketter och intyg som behövs för ansökan om pension utfärdas genom förordning av statsrådet.

107 §

Utredning av hälsotillståndet hos den som ansöker om invalidpension

Den som ansöker om invalidpension ska lämna ett läkarutlåtande om sitt hälsotillstånd till Keva. Utlåtandet ska innehålla en vård- eller rehabiliteringsplan. Keva kan dock godkänna också ett läkarutlåtande av annat slag eller en motsvarande utredning. Keva kan också på egen bekostnad inhämta ett läkarutlåtande, om sökanden vårdas på sjukhus eller om det finns något annat särskilt skäl till det.

Den som ansöker om invalidpension är, om Keva så bestämmer, skyldig att för utredning av nedsättningen i arbetsförmågan låta sig undersökas hos en av Keva namngiven legitimerad läkare eller på en rehabiliteringsanstalt eller en undersökningsinrättning som anvisas av Keva. Om sökanden utan godtagbart skäl vägrar låta sig undersökas, får pensionsansökan avgöras med stöd av sådan utredning som Keva har tillgång till.

Keva är skyldig att ersätta kostnaderna för den undersökning som avses i 2 mom., till vilka räknas också skäligena resekostnader och ett skäligt dagtraktamente för en resa till annan ort.

Utredningar vid ansökan om arbetslivspension

Den som ansöker om arbetslivspension ska till Keva lämna in ett utlåtande av företagshälsovården som innehåller

- 1) en beskrivning av innehållet i den sökandes nuvarande arbete och en bedömning av hur ansträngande och slitsamt arbetet är enligt 52 § och av kravet på arbetsförmåga,
- 2) ett utlåtande av en företagsläkare om den sökandes hälsotillstånd och arbetsförmåga,
- 3) en bedömning av den sökandes möjligheter som avses i 51 § 1 mom. 3 punkten att fortsätta i arbetet, och
- 4) en beskrivning av innehållet i den sökandes tidigare arbeten och en bedömning av hur ansträngande och slitsamma dessa arbeten var enligt 52 §, om en redogörelse för den sökandes arbetshistorik finns tillgänglig.

Den som ansöker om arbetslivspension ska till Keva dessutom lämna in ett utlåtande av arbetsgivaren om innehållet i den sökandes arbete.

Om ett utlåtande av företagshälsovården eller arbetsgivaren inte kan fås eller de inlämnade utlåtandena inte är tillräckliga för att avgöra pensionsärendet, kan Keva godkänna någon annan redogörelse som motsvarar dessa utlåtanden. I så fall ska den sökande till Keva lämna en sådan redogörelse för sitt hälsotillstånd, sin arbetsförmåga, tiden i arbetslivet eller innehållet i arbetet som behövs för att avgöra ansökan.

Den som ansöker om arbetslivspension är, om han eller hon åläggs därtill av Keva, skyldig att för utredning av nedsättningen i arbetsförmågan eller för anskaffning av ett sådant utlåtande som föreskrivs i denna paragraf låta sig undersökas hos en av Keva namngiven legitimerad läkare eller på en rehabiliteringsanstalt eller en undersökningsinrättning som anvisas av Keva. Om sökanden utan godtagbart skäl vägrar låta sig undersökas, får pensionsansökan avgöras med stöd av sådan utredning som Keva har tillgång till.

Keva är skyldig att ersätta den som ansöker om arbetslivspension för skäligen kostnader för den undersökning som avses i 4 mom. och för eventuella resor.

Kevas sakkunnigläkare

Vid Keva ska en legitimerad läkare delta i beredningen av ärenden som gäller arbetsförmåga eller rehabilitering samt av andra ärenden som inbegriper medicinska frågor och anteckna sin motiverade bedömning i handlingarna. Kevas läkare kan anteckna sin bedömning i handlingarna utan att följa vad som i 23 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) bestäms om formkraven för rättsmedicinska intyg och utlåtanden.

Ansökan om pension på en arbetstagares vägnar

Om en arbetstagare på grund av ålder, skada, sjukdom eller av någon annan orsak är oförmögen att själv ansöka om pension eller att i övrigt sköta sina pensionsärenden och saknar en intressebevakare, kan en av Keva godkänd nära anhörig till arbetstagaren eller en person som huvudsakligen har skött arbetstagaren, på arbetstagarens vägnar ansöka om pension och även i övrigt föra arbetstagarens talan i ärenden som gäller pension enligt denna lag.

81/2016

111 §

Anhängiggörande av pensionsansökan

En pensionsansökan anses vara gjord den dag den inkommit till Keva, till en pensionsanstalt som avses i arbetspensionslagarna eller till Pensionsskyddscentralen eller till ett ombud som en pensionsanstalt eller Pensionsskyddscentralen har bemyndigat för ändamålet.

112 §

Beslut och delgivning av beslut

En arbetstagares rätt till pension enligt denna lag och pensionens belopp avgörs av Keva. Keva ska avgöra pensionsansökan utan dröjsmål efter att den har fått behövliga utredningar. Om arbetstagaren har varit försäkrad enligt både denna lag och arbetspensionslagar för den privata sektorn, ger Keva eller en pensionsanstalt inom den privata sektorn i egenskap av sista pensionsanstalt enligt 117 § en beslutssammanställning över pensionsärendet.

Keva kan meddela ett interimistiskt beslut om beviljande av pension och, när den är sista pensionsanstalt enligt 7 kap., ge en interimistisk beslutssammanställning för den tid som behandlingen av ärendet pågår tills ett slutligt beslut har meddelats i saken. Ändring i interimistiska beslut får inte sökas.

Ett beslut av Keva som grundar sig på denna lag delges genom att beslutet sänds per post till mottagaren under den adress han eller hon har uppgett eller beslutet delges maskinellt så som bestäms i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003). I fråga om maskinell underskrift av beslutet gäller vad som bestäms i den lagen.

113 §

Motivering av beslut

I fråga om motivering av Kevas beslut tillämpas det som föreskrivs i förvaltningslagen. Om Keva avslår en förmånsansökan helt eller delvis och beslutet till centrala delar grundar sig på medicinska omständigheter, ska motiveringen till beslutet innehålla de omständigheter som i huvudsak har inverkat på bedömningen och de slutsatser som dragits utifrån dessa omständigheter.

114 §

Förhandsbeslut om pensionsrätt

Keva kan meddela förhandsbeslut om

- 1) huruvida sökanden har en anställning som omfattas av denna lag eller huruvida han eller hon under en viss tidsperiod har haft en sådan anställning,
- 2) vilken arbetstagarens ålder för ålderspension är, samt
- 3) huruvida lön eller annat vederlag som betalas till arbetstagaren är sådan pensionsgrundande arbetsinkomst som avses i 85 §.

Keva ska också på ansökan av ett medlemssamfund i Keva meddela beslut om huruvida en person har en sådan anställning som omfattas av denna lag eller huruvida personen under en viss tidsperiod har haft en sådan anställning samt huruvida den lön eller annat vederlag som betalas till arbetstagaren är sådan pensionsgrundande arbetsinkomst som avses i 85 §.

Förhandsbeslutet samt övriga förhandsbesked, som grundar sig på statlig anställning och gäller de omständigheter som avses i 1 mom. eller det pensionsbelopp som har tjänats in fram till lämnandet av förhandsbeskedet, ska iaktas när pensionsbeslut meddelas den

person som förhandsbeslutet eller förhandsbeskedet gäller, förutsatt att pensionen beviljas med stöd av de bestämmelser som förhandsbeslutet eller förhandsbeskedet grundar sig på. En förutsättning i fråga om förhandsbesked som lämnats är dessutom att de inte innehåller annat än obetydliga fel och att felen inte beror på den som får förhandsbeskedet. Avvikelse från förhandsbeslutet och förhandsbeskedet får dock ske till sökandens förmån.

115 §

Arbetspensionsutdrag med målsatt pensionsålder

Den målsatta pensionsåldern för varje åldersklass är den ålder när den förstorande effekt som den uppskovsförhöjning som beräknats utifrån denna åldersklass lägsta ålder för ålderspension har på pensionen är minst lika stor som livslängdskoefficients förminskande effekt på ålderspensionen.

Det arbetspensionsutdrag där en uppskattning av arbetstagarens målsatta pensionsålder och av beloppet för hans eller hennes ålderspension i den målsatta pensionsåldern anges, skickas senast under det sjätte kalenderåret före arbetstagarens lägsta ålder för ålderspension eller uppskattade lägsta ålder för ålderspension till arbetstagare som inte får partiell förtida ålderspension.

Någon uppskattning av en persons målsatta pensionsålder meddelas inte till en arbetstagare som har rätt att få ålderspension före den lägsta åldern för ålderspension eller som omfattas av en avgångsålder som det föreskrivs om i någon annan lag.

116 §

Beslut om beloppet av den teoretiska pensionen

Om en arbetstagare har arbetat i två eller flera EU- och EES-länder och arbetstagaren ansöker om folkpension, har han eller hon rätt att på begäran få ett beslut om det belopp av den teoretiska pensionen som Keva meddelar Folkpensionsanstalten för beräkning av hans eller hennes folkpension.

7 kap.

Sista pensionsanstalt

117 §

Den sista pensionsanstaltens uppgifter

Om en arbetstagare har omfattats av pensionsskydd såväl enligt denna lag som enligt en arbetspensionslag för den privata sektorn, får arbetstagaren en beslutssammanställning över pensionsskyddet enligt de ovannämnda arbetspensionslagarna. Den pensionsanstalt som ger beslutssammanställningen (*sista pensionsanstalt*) betalar också de pensioner som avses i sammanställningen och sköter övriga uppgifter i anslutning till pensionerna. Den sista pensionsanstalten avgör och betalar dessutom pension som tjänats in på basis av oavlönad tid enligt 87 § samt en förmån som tjänats in enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier.

Om arbetstagarens arbetsinkomster under de två senaste kalenderåren varit försäkrade till det största beloppet med stöd av Finlands Banks pensionsstadga, lagen om ortodoxa kyrkan (985/2006), Ålands landskapslagar eller en annan sådan pensionsförfattning vid vars verkställighet man inte iakttar arrangementet med sista pensionsanstalt enligt 1 mom., avgör Keva pensionsärendet särskilt för sin del.

Bestämmande av sista pensionsanstalt vid arbete som omfattas av arbetspensionslagarna för den offentliga och den privata sektorn

Sista pensionsanstalt är Keva eller en pensionsanstalt inom den privata sektorn.

Keva är sista pensionsanstalt, om arbetstagaren har arbetsinkomster som omfattas av denna lag till ett större belopp än sammanlagt enligt alla arbetspensionslagar för den privata sektorn under de två senaste kalenderåren.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är Keva sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett ärende som gäller ålderspension, partiell förtida ålderspension, arbetslivspension eller familjepension, om

1) arbetstagarens pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande när pensionsansökan blir anhängig har ordnats endast enligt denna lag eller arbetstagaren har bevarat sin rätt till tilläggspensionsandel enligt de tidigare gällande lagarna lagen om kommunala pensioner (549/2003), lagen om statens pensioner (1295/2006) eller pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008) eller till en personlig eller yrkesbaserad pensionsålder enligt lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn (82/2016),

2) förmånslåtarens pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet hade ordnats endast enligt denna lag eller förmånslåtarens hade bevarat sin rätt till en i 1 punkten avsedd tilläggspensionsandel eller till en personlig eller yrkesbaserad pensionsålder.

Oberoende av arbetsinkomsternas belopp är Keva sista pensionsanstalt vid behandlingen av ett invalidpensionsärende, om arbetstagarens pensionsskydd enligt ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet är ordnat enligt denna lag, arbetstagaren har bevarat sin rätt till en i 3 mom. 1 punkten avsedd tilläggspensionsandel eller till en personlig eller yrkesbaserad pensionsålder enligt lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn eller om det är fråga om delinvalidpension och pensionsskyddet för en arbetstagare i ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande vid tidpunkten för pensionsfallet är ordnat enligt denna lag.

Förhandlingsskyldighet

Om Keva i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i detta kapitel avgör rätten till invalidpension med stöd av 33 § 1 mom. 1 punkten och om den intjänade pensionen enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är större än 688,02 euro per månad, ska Keva före beslutet begära att den avgörande pensionsanstalt inom den privata sektorn som avses i 106 § i lagen om pension för arbetstagare ger en bedömning av pensionsökandens arbetsförmåga. Om Keva och arbetspensionsanstalten inom den privata sektorn då är oeniga om bedömningen av pensionsökandens arbetsförmåga, avgör båda pensionsärendet var för sig.

Keva som sista pensionsanstalt vid beviljande av ny pension

Keva är sista pensionsanstalt, om den betalar ut ålderspension, partiell förtida ålderspension, invalidpension eller arbetslivspension eller har betalat invalidpension, rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning och

- 1) ålderspensionstagaren beviljas ny ålderspension,
- 2) pensionen ändras till ålderspension,

- 3) den som får partiell förtida ålderspension beviljas den andra andelen om 25 procent av den partiella förtida ålderspensionen eller invalidpension eller arbetslivspension,
- 4) rehabiliteringsstödtagaren ansöker om fortsättningspension,
- 5) den som lyft invalidpension eller rehabiliteringsstöd eller rehabiliteringspenning beviljas ny pension på tidigare grunder, eller
- 6) familjepension söks efter en förmånslåtare som lyft pension.

121 §

Närmare bestämmelser om sista pensionsanstalt och möjlighet till överenskommelse

Närmare bestämmelser om hur den sista pensionsanstalten som avses i 117—120 § bestäms och dess uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet föreskrivs det också närmare om hur granskningstiden för arbetsinkomsterna under de två sista kalenderåren bestäms enligt 118 § 2 mom. Genom förordning av statsrådet kan det också föreskrivas om en kortare granskningstid för arbetsinkomsterna än de två sista kalenderåren, om det finns arbetsinkomster för en kortare granskningstid än två år.

Om det är oklart vilken pensionsanstalt som enligt detta kapitel och enligt den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 1 mom. är behörig att handlägga pensionsansökan, avgörs ärendet på pensionsanstaltens begäran av Pensionsskyddscentralen. Ändring får inte sökas särskilt i Pensionsskyddscentralens beslut i ett sådant ärende.

Om det med avseende på behandlingen av ett pensionsärende är ändamålsenligt, kan pensionsanstalterna i enskilda fall komma överens om att arrangemanget med sista pensionsanstalt iakttas i en situation där det inte enligt lag ska iakttas eller att sista pensionsanstaltens uppgifter sköts av en annan pensionsanstalt än den sista pensionsanstalt som bestäms på grundval av lag eller att arrangemanget med sista pensionsanstalt inte ska iakttas i pensionsärendet. Pensionssökanden ska då underrättas om vilken pensionsanstalt som sköter hans eller hennes pensionsärende.

122 §

Den sista pensionsanstaltens kostnader

Om Keva är sista pensionsanstalt och om den i egenskap av sista pensionsanstalt har betalat ut pensioner enligt andra arbetspensionslagar eller om en annan pensionsanstalt i egenskap av sista pensionsanstalt eller Keva i egenskap av sista pensionsanstalt har betalat ut pensioner på basis av en anställning som omfattas av denna lag hos någon annan än ett medlemsamfund i Keva, ska Keva ta ut dessa pensionskostnader med ränta hos den andra pensionsanstalten, staten, Kyrkans centralfond eller Folkpensionsanstalten eller gottgöra den andra pensionsanstalten, staten, Kyrkans centralfond eller Folkpensionsanstalten för dessa senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret.

Gottgörelsen och betalningen med ränta samt eventuellt förskott på den bestäms på framställning av Pensionsskyddscentralen och i enlighet med de kostnadsfördelningsgrunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer, på det sätt som föreskrivs i 183 § i lagen om pension för arbetstagare.

81/2016

8 kap.

Utbetalning av pension, dröjsmålsförhöjning och återkrav

123 §

Utbetalning av pension

En pension enligt denna lag betalas till den pensionstagare som har beviljats pensionen, om inte något annat föreskrivs i detta kapitel.

Pensionen utbetalas månatligen den dag som Keva har bestämt genom det penninginstitut som pensionstagaren uppgivit och som är verksamt i Finland. Pensionen kan även betalas till pensionstagarens konto utomlands.

Till en person som ansökt om pension kan det i fall att avgörandet av pensionsärendet fördröjs av en orsak som inte beror på honom eller henne på ansökan betalas förskott på pensionen. Betalningen av förskott kan bindas vid villkor att sökanden ska överföra sin rätt till honom eller henne eventuellt tillkommande prestationer på Keva till den del nämnda betalningar motsvarar förskottet.

124 §

Inledande, upphörande, avbrytande och indragning av utbetalning

Pension betalas från ingången av kalendermånaden efter den under vilken rätten till pension uppkommit, om inte något annat följer av bestämmelserna i 3 kap. Pension enligt denna lag betalas dock inte för den tid för vilken arbetstagaren har rätt att få i lag, kollektivavtal eller arbetsavtal angiven lön eller motsvarande ersättning under uppsägningstiden eller för vilken arbetstagaren på basis av något annat avtal eller arrangemang av sin arbetsgivare får en ekonomisk förmån som kan periodiseras på basis av arbetstagarens stabiliserade lön, exklusive av arbetsgivarens anordnad eller anskaffad utbildning. Pension betalas till utgången av den kalendermånad under vilken rätten till pension har upphört.

Om Keva har skäl att misstänka att pensionstagaren inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pension, kan den avbryta utbetalningen av pensionen. En förutsättning är att Keva har begärt en utredning av pensionstagaren om omständigheter i anslutning till pensionens belopp eller pensionsrätten, men pensionstagaren inte företer någon sådan utredning inom en skälig tid som Keva sätter ut. Utbetalningen av pension avbryts eller det belopp som betalas ut sänks från ingången av den kalendermånad som följer närmast på den månad under vilken orsaken till avbrottet eller sänkningen uppkommit.

Om någon utredning om pensionstagarens död inte kan läggas fram, men det är sannolikt att han eller hon har avlidit genom drunkning, genom någon annan olycka eller av någon annan därmed jämförbar orsak, kan Keva dra in pensionen från den dag då pensionstagaren försvunnit.

125 §

Pension som engångsbelopp

Om beloppet av en ålderspension, familjepension eller full invalidpension före avdraget för en primär förmån enligt 96 § understiger 20 euro per månad, kan Keva betala ut pensionen som ett engångsbelopp. Engångsbeloppet beräknas enligt de av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder som avses i 114 § 6 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Om beloppet av den pension som avses i 1 mom. är minst 20 euro, men högst 50 euro per månad, kan Keva betala ut pensionen som ett engångsbelopp, om pensionstagaren har

underrättats om att pensionen betalas ut som ett engångsbelopp och om pensionstagaren inte har motsatt sig detta inom en skälig tid som Keva anger.

Engångsbeloppet av invalidpension som beviljats tills vidare innehåller även den ålderspension som beviljas efter invalidpensionen.

När invalidpension betalas som ett engångsbelopp, betalas den retroaktiva pensionen inte till sjukförsäkringsfonden.

När pension betalas enligt arrangemanget med sista pensionsanstalt med en beslutssammanställning som avses i 117 §, avses med det pensionsbelopp som åsyftas i 1 och 2 mom. det sammanlagda beloppet av de pensioner som ingår i beslutssammanställningen.

126 §

Dröjsmålsförhöjning

Om utbetalningen av pension som avses i denna lag försenas, ska Keva betala den försenade pensionen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). Skyldigheten att betala pensionen förhöjd gäller även sådana pensioner som Keva betalar i egenskap av sista pensionsanstalt enligt 117 § i denna lag.

Skyldigheten att betala pensionen förhöjd enligt 1 mom. gäller inte den del av pensionen som betalas ut till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa på grund av dessas regressanspråk.

Dröjsmålsförhöjning som understiger 5,39 euro betalas inte.

127 §

Bestämning av dröjsmålsförhöjningen

Förhöjning av pension räknas ut för varje dag av dröjsmålstiden, dock inte för tiden innan tre månader förflutit från utgången av den kalendermånad då arbetstagaren hos Keva framställt sina anspråk samt en sådan utredning om pensionens grund som skäligen kan krävas av honom eller henne med beaktande även av Kevas möjligheter att inhämta utredning. Dröjsmålsförhöjningen räknas från förfalldagen för en sådan pensionspost som senare ska betalas med stöd av samma beslut.

Om ändring har sökts i Kevas beslut, kan besvärinstansen bestämma att förhöjningen beräknas från en senare tidpunkt. Förutsättningen är att Keva visar att det under tiden för sökande av ändring har inträffat en väsentlig förändring i arbetstagarens omständigheter.

Om utbetalningen av pension försenas av en omständighet som beror på pensionstagaren, är Keva inte skyldig att betala pensionen förhöjd för längre tid än från den dag då Keva har fått kännedom om att hindret inte längre föreligger.

Om utbetalningen av pension fördröjs till följd av en bestämmelse i lag eller avbrott i betalningsförmedlingen eller något annat liknande allmänt hinder, är Keva inte skyldig att betala pensionen förhöjd för den dröjsmålstid som ett sådant hinder orsakat.

128 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren eller sjukkassan

Om Keva har beviljat en arbetstagare invalidpension eller arbetslivspension retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat arbetstagaren lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid. Den kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukkassa som avses i lagen om försäkringskassor motsvarar lön som arbetsgivaren betalat, och pensionen betalas på ansökan till sjukkassan på samma sätt som till arbetsgivaren.

Om arbetsgivaren betalar lön till en arbetstagare för samma tid som den för vilken arbetstagaren får rehabiliteringspenning eller invalidpension och till pensionen hörande rehabiliteringstillägg, iakttas vid betalning av rehabiliteringspenningen eller invalidpensionen och dess rehabiliteringstillägg samma förfarande som i 1 mom. bestäms för betalning av invalidpension.

Om en arbetstagare i stället för invalidpension har beviljats ålderspension retroaktivt på det sätt som avses i 49 § 3 mom. från ingången av månaden efter den då den lägsta åldern för ålderspension uppnåddes och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid med arbetsförmåga på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om Keva har beviljat en arbetstagare invalidpension, arbetslivspension eller ålderspension i de fall som avses i 3 mom. retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för uppsägningstid i stället för lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Pensionen, rehabiliteringspenningen eller rehabiliteringstillägget betalas inte till arbetsgivaren eller sjukkassan till den del betalning med stöd av 129 § ska ske till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren eller sjukkassan med stöd av någon annan lag har fått ersättning för lön som de betalat.

Vad som i 3 mom. föreskrivs om betalning av retroaktiv ålderspension till arbetsgivaren som ersättning för den lön för sjukdomstid som betalats för samma tid, tillämpas också om arbetstagaren beviljas ålderspension i stället för arbetslivspension på det sätt som avses i 59 §.

129 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till sjukförsäkringsfonden

Om en arbetstagare har fått dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen för samma tid som den för vilken han eller hon beviljas ålderspension, betalas ålderspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning som har betalats för samma tid.

Om full invalidpension beviljas retroaktivt efter den primärtid som avses i 38 § 1 mom. och det för samma tid har betalats dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den dagpenning eller partiella sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen som har betalats för samma tid.

Om rehabiliteringspenning eller rehabiliteringstillägg beviljas retroaktivt för samma tid för vilken dagpenning enligt sjukförsäkringslagen har betalats till arbetstagaren, betalas rehabiliteringspenningen och rehabiliteringstillägget till sjukförsäkringsfonden till den del deras belopp motsvarar dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen som har betalats för samma tid.

130 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Om en arbetstagare har fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa för samma tid för vilken han eller hon beviljas annan pension än partiell förtida ålderspension retroaktivt, ska Keva på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den arbetslöshetsdagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som har betalats för samma tid.

Om en arbetstagare tillfälligt har fått av Folkpensionsanstalten utbetalad garantipension enligt 20 § 2 mom. i lagen om garantipension (703/2010) eller pension enligt 72 § i folkpensionslagen eller ovannämnda pension och bostadsbidrag enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) för samma tid för vilken arbetstagaren med anledning av ändringssökande beviljas pension enligt denna lag retroaktivt, ska Keva betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten på dess yrkande till den del pensionen motsvarar beloppet av den förmån som Folkpensionsanstalten betalat till ett för stort belopp för samma tid.

Keva betalar på yrkande av Folkpensionsanstalten en pension som Keva beviljat retroaktivt till Folkpensionsanstalten på det sätt som avses i 2 mom. även då Keva fortsätter att betala ut rehabiliteringsstöd som beviljats med anledning av ändringssökande, beviljar förmånstagaren familjepension enligt denna lag, i enlighet med 148 § rättar ett tidigare beslut, i övrigt justerar beloppet av en beviljad pension eller, efter ett beslut om rättelse, beviljar fortsatt rehabiliteringsstöd.

Pensionen betalas dock inte till Folkpensionsanstalten för att ersätta bostadsbidrag som betalats till ett för stort belopp, om inte retroaktiv pension samtidigt betalas för att ersätta den pension som Folkpensionsanstalten har betalat till ett för stort belopp.

Om en arbetstagare har fått studiepenning eller bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994) för samma tid för vilken han eller hon retroaktivt beviljas annan pension än delinvalidpension, ska Keva på yrkande av Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av det studiestöd som har betalats för samma tid.

131 §

Betalning av pension till kommunen eller ett organ enligt socialvårdslagen

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska Keva till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Om en kommun eller samkommun har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, ska Keva på yrkande av kommunen eller samkommunen till kommunen eller samkommunen betala pensionen för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

132 §

Tiden för framställande av regressanspråk

I de fall som avses i 128—131 § betalas pensionen till arbetsgivaren, sjukkassan, sjukförsäkringsfonden, Folkpensionsanstalten, arbetslöshetskassan, kommunen, samkommunen eller ett organ som avses i socialvårdslagen endast under förutsättning att anspråket på betalning har framställts hos Keva minst två veckor före den dag då pensionen ska betalas ut.

133 §

Betalning av pension till ett organ enligt socialvårdslagen på basis av samtycke

Keva kan med pensionstagarens samtycke besluta att pension enligt denna lag ska betalas till ett i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen avsett organ i den kommun där pensionstagaren är bosatt för att användas till omvårdnad av pensionstagaren och av en sådan person vars uppehälle pensionstagaren enligt 2 § i lagen om utkomststöd är skyldig att dra försorg

om. Detta förutsätter att betalning av pensionen till pensionstagaren själv inte kan anses ändamålsenligt på grund av hans eller hennes livsstil, sjukdom eller någon annan särskild orsak och en intressebevakare inte har förordnats för honom eller henne.

En framställning om betalning av en förmån till ett organ som avses i 1 mom. kan göras av pensionstagaren, dennas make, någon annan anhörig, den som huvudsakligen sköter honom eller henne eller vederbörande organ i kommunen.

Pension får inte i strid med pensionstagarens samtycke användas för något annat ändamål än för omvårdnaden under den månad för vilken pensionen utbetalats.

134 §

Ordningen för utbetalning av pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, kommuner, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

- 1) till sjukförsäkringsfonden enligt 129 §,
- 2) som obetalda försäkringsavgifter till pensionsanstalten enligt 120 § 1 mom. i lagen om pension för företagare (1272/2006) eller till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt 28 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006),
- 3) till pensionsanstalten som återkrav av pension som betalats utan grund enligt 137 §,
- 4) till arbetsgivaren eller sjukkassan enligt 128 §,
- 5) till en arbetslöshetskassa eller Folkpensionsanstalten enligt 130 § 1 mom.,
- 6) till Folkpensionsanstalten enligt 130 § 2 eller 3 mom.,
- 7) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 131 § 1 mom.,
- 8) till en kommun eller en samkommun enligt 131 § 2 mom.,
- 9) till Folkpensionsanstalten enligt 130 § 5 mom.,
- 10) en betalning utan grund av pension till en anstalt i ett EU- och EES-land enligt artikel 72.2 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 11) till en utredningsmyndighet enligt 4 kap. 2 § i utredningsbalken (705/2007),
- 12) en betalning utan grund av annan förmån än pension till en anstalt i ett EU- och EES-land enligt artikel 72.1 och 72.3 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 13) en betalning utan grund av pension och annan förmån till en anstalt i ett land som ingått en överenskommelse om social trygghet enligt bestämmelserna i överenskommelserna om social trygghet, samt
- 14) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 133 §.

135 §

Överföring eller pantsättning av pension

En pension enligt denna lag får inte överföras på någon annan person. Ett avtal som avser pantsättning av pension är ogiltigt.

Kostnadsersättning som betalas enligt denna lag får inte mätas ut.

136 §

Preskription av pension

Rätten att få pension preskriberas fem år efter den dag då pensionen borde ha betalats ut, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. Från avbrytandet av preskriptionen börjar en ny fem år lång preskriptionstid. Preskriptionen avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003). Preskriptionstiden kan förlängas på det sätt som anges i 11 § 3 mom. i lagen om preskription av skulder.

Återkrav av pension som betalats utan grund

Om pension har betalats till ett större belopp än vad mottagaren har rätt till, ska den pension som betalats utan grund återkrävas.

Keva kan helt eller delvis avstå från att återkräva en pension som betalats utan grund, om detta anses skäligt och betalningen av pensionen inte kan anses ha berott på pensionsstagarens eller dennas företrädares svikliga förfarande. Keva kan avstå från att återkräva en pension som betalats utan grund även när det belopp som ska återkrävas är ringa.

Till den del Keva i egenskap av sista pensionsanstalt enligt 7 kap. i denna lag utan grund har betalat pensioner eller förmåner enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn, fattas återkravsbeslutet av den behöriga pensionsanstalten enligt vad som föreskrivs i den lag som gäller den. Keva ska dock ge en beslutssammanställning över de pensioner eller förmåner som återkrävs samt återkräva beloppet.

Beslut om återkrav av en pension som betalats utan grund ska fattas inom fem år räknat från den dag då pensionen betalades ut. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet meddelades, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder. Från avbrytandet av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid. Preskriptionstiden på fem år kan förlängas på det sätt som anges i 11 § 3 mom. i lagen om preskription av skulder.

Kvittning av pension som betalats utan grund

Keva kan också återkräva pension som den betalat utan grund genom kvittning mot framtida pensionsposter. Från den pensionspost som i varje enskilt fall ska betalas ut får dock inte utan pensionstagarens samtycke dras av mer än en sjättedel av den del av pensionsposten som återstår efter det att förskott på skatt enligt lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) innehållits på pensionsposten.

Om Keva i egenskap av sista pensionsanstalt genomför återkravet genom kvittning, ska såsom den pensionspost som avses i 1 mom. betraktas det sammanlagda beloppet av de pensionsposter som Keva i egenskap av sista pensionsanstalt ska betala.

Ändringssökande*Sökande av ändring*

I ett beslut som Keva har meddelat med stöd av denna lag får en part söka ändring genom besvär hos besvärsnämnden för arbetspensionsärenden så som föreskrivs i denna lag och i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Bestämmelser om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och nämndens medlemmar finns i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005).

En part får genom besvär söka ändring hos försäkringsdomstolen i ett beslut som besvärsnämnden för arbetspensionsärenden meddelat i ett besvärssärende på det sätt som föreskrivs i denna lag och i förvaltningsprocesslagen. Bestämmelser om försäkringsdomstolen och dess ledamöter finns i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003).

Parten ska inom tiden för sökande av ändring till Keva lämna en besvärsskrift om det beslut som Keva fattat och det beslut som besvärsnämnden för arbetspensionsärenden fattat.

140 §

Besvär över arbetstagarens pensionsavgift

En arbetstagare kan begära omprövning av en pensionsavgift som arbetsgivaren tar ut av honom eller henne med stöd av 168 §. I ett beslut som Keva fattat med anledning av begäran om omprövning får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i 139 §. Omprövning ska begäras senast inom fem år från ingången av året efter förfallodagen för den slutliga avgiften.

141 §

Sökande av ändring i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning

På en beslutssammanställning som Keva gett i egenskap av sista pensionsanstalt enligt 117 § tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om beslut. Om Kevas beslut ingår i den beslutssammanställning som en arbetspensionsanstalt inom den privata sektorn gett i egenskap av sista pensionsanstalt, söks ändring och behandlas besvärärendet enligt vad som föreskrivs i arbetspensionslagarna för den privata sektorn. I sådana fall ska arbetspensionsanstalten inom den privata sektorn begära utlåtande om besvären av Keva till den del besvären gäller pensionsskydd enligt denna lag. Utlåtande begärs inte om besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan.

142 §

Tid för sökande av ändring

Tiden för sökande av ändring är 30 dagar från den dag då parten fick del av Kevas eller besvärsnämnden för arbetspensionsärendens beslut. Om inte något annat visas i samband med sökandet av ändring, anses en part ha fått del av ett postat beslut den sjunde dagen efter den dag då beslutet postades under den adress han eller hon uppgett. På elektronisk delgivning av beslut tillämpas lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

143 §

Rättelse av beslut i samband med sökande av ändring

Keva undersöker om den själv kan rätta sitt beslut. Om Keva till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i besvär som lämnats in till den, ska den meddela ett rättelsebeslut i ärendet. Ändring i rättelsebeslutet får sökas på det sätt som föreskrivs i detta kapitel.

Om Keva endast delvis rättar sitt tidigare beslut, ska den meddela ett interimistiskt beslut i ärendet. Ändring i interimistiska beslut får inte sökas.

144 §

Rättelse av beslutssammanställning i samband med sökande av ändring

En besvärsskrift som gäller en beslutssammanställning som Keva gett i egenskap av sista pensionsanstalt ska lämnas till Keva inom den tidsfrist som anges i 142 §. Keva ska begära utlåtande om besvären av en arbetspensionsanstalt inom den privata sektorn till den del som besvären gäller pensionsskydd som sköts av den. Om överklagandet av en besluts-

sammanställning gäller enbart bedömning av arbetsförmågan, begärs utlåtande endast om det är fråga om en situation som avses i 119 §.

Om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besvärerna gäller godkänner ändringssökandens yrkanden, ger Keva en ny, rättad beslutssammanställning. I en på detta sätt rättad beslutssammanställning får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i detta kapitel.

Om besvärerna över beslutssammanställningen gäller enbart bedömning av arbetsförmågan och om Keva i egenskap av sista pensionsanstalt godkänner de yrkanden som framförts i den besvärsskrift som tillställts den, ska den ge en ny, rättad beslutssammanställning. Om det är fråga om en situation som avses i 119 § och om arbetspensionsanstalten inom den privata sektorn inte godkänner ändringssökandens yrkanden, ska Keva hänskjuta besvärerna till den del de gäller beslut av arbetspensionsanstalten inom den privata sektorn till besvärsnämnden för arbetspensionsärenden, och i fråga om besvärerna iakttagas det förfarande som föreskrivs i 9 kap. i lagen om pension för arbetstagare.

När ett ärende som gäller besvär över en beslutssammanställning behandlas i besvärsnämnden för arbetspensionsärenden eller försäkringsdomstolen eller när det är fråga om att till förmån för pensionstagaren undanröja eller rätta en beslutssammanställning som vunnit laga kraft ska denna lag tillämpas, om inte något annat föreskrivs i lagen om försäkringsdomstolen.

145 §

Överföring av besvär till besvärinstans

Om Keva inte godkänner ändringssökandens yrkanden till alla delar, ska Keva inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande om besvärerna till besvärsnämnden för arbetspensionsärenden. Om besvärerna gäller ett beslut som meddelats av besvärsnämnden för arbetspensionsärenden, ska Keva sända besvärsskriften och sitt utlåtande till försäkringsdomstolen inom den nämnda tiden.

Om Keva godkänner de yrkanden som framställts i besvärsskriften helt eller delvis efter det att besvärsskriften har lämnats in till besvärinstansen, kan Keva meddela ett interimistiskt beslut i ärendet. Besvärinstansen ska utan dröjsmål underrättas om det interimistiska beslutet. Ändring i interimistiska beslut får inte sökas.

Keva kan avvika från den tidsfrist som avses i 1 mom., om inhämtandet av tilläggsutredning som krävs med anledning av besvärerna förutsätter detta. Ändringssökanden ska då utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet ska dock tillställas den behöriga besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

Om Keva i egenskap av sista pensionsanstalt har gett en beslutssammanställning och begärt ett i 144 § 1 mom. avsett utlåtande av en arbetspensionsanstalt inom den privata sektorn och om Keva inte rättar sitt beslut i enlighet med ändringssökandens yrkande, ska Keva inom 60 dagar från besvärstidens utgång tillställa den besvärinstans som avses i 1 mom. i denna paragraf besvärsskriften samt de utlåtanden som givits med anledning av den.

146 §

Besvär som kommit in efter tiden för sökande av ändring

Om besvär som anförs hos besvärsnämnden för arbetspensionsärenden eller försäkringsdomstolen har kommit till Keva, besvärsnämnden för arbetspensionsärenden eller försäkringsdomstolen efter utgången av den tid som anges i 142 §, kan besvärerna ändå tas upp till prövning, om det har funnits vägande skäl till förseningen.

81/2016

147 §

Verkställighet av beslut

Kevas beslut ska, trots att ändring har sökts, iakttas till dess ärendet har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Ett lagakraftvunnet beslut av Keva och besvärsnämnden för arbetspensionsärenden får verkställas såsom en lagakraftvunnen dom i tvistemål.

148 §

Rättelse av ett lagakraftvunnet beslut på basis av ny utredning

Keva ska pröva ett ärende som avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut på nytt, om ny utredning framkommer i ärendet. Keva kan då trots det tidigare lagakraftvunna beslutet bevilja en förvägrad pension eller justera en redan beviljad pension till ett större belopp. Även besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringsökande. Ändring i ett sådant beslut får sökas på det sätt som föreskrivs i detta kapitel.

149 §

Undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som Keva meddelat med stöd av denna lag grundar sig på oriktig eller bristfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt, kan besvärsnämnden för arbetspensionsärenden på yrkande av parten eller Keva undanröja beslutet och förordna ny behandling av ärendet. Besvärsnämnden för arbetspensionsärenden ska ge parterna tillfälle att bli hörda innan ärendet avgörs. Besvärsnämndens beslut får inte överklagas genom besvär.

Om ett lagakraftvunnet beslut som besvärsnämnden för arbetspensionsärenden eller försäkringsdomstolen meddelat med stöd av denna lag grundar sig på oriktig eller bristfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt, kan försäkringsdomstolen på yrkande av parten eller Keva undanröja beslutet och förordna ny behandling av ärendet. Försäkringsdomstolen ska ge parterna tillfälle att bli hörda innan ärendet avgörs.

Om Keva yrkar att ett beslut ska undanröjas, kan den ställa in utbetalningen av pensionen eller betala denna enligt sitt yrkande till dess ärendet har avgjorts på nytt.

Ansökan om att ett beslut ska undanröjas ska göras inom fem år från det att beslutet vann laga kraft. Av synnerligen vägande skäl kan ett beslut undanröjas även på ansökan som gjorts efter utgången av den föreskrivna tiden.

Delgivning av det hörande som avses i 1 och 2 mom. ska ske på det sätt som bestäms i 59 § i förvaltningslagen (434/2003).

150 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av retroaktivt beviljad primär förmån eller annan pension

Om pensionstagaren retroaktivt, efter det att beslutet har meddelats, har beviljats en primär förmån eller en pension som avses i 96 och 97 § eller sådan pension som avses i 75 § 3 mom., kan Keva utan undanröjande av beslutet eller samtycke av parten avgöra ärendet på nytt.

Utlämnande, erhållande och hemlighållande av uppgifter

151 §

Kevas rätt att få uppgifter för att avgöra ett ärende och verkställa lagstadgade uppgifter

Keva och en besvärinstans enligt denna lag har rätt att trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter

1) av en arbetsgivare, en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring och av myndigheter och andra som omfattas av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), nedan *offentlighetslagen*, få de uppgifter som är nödvändiga för att ordna pensionsskydd och avgöra ett anhängigt pensions- eller förmånsärende eller som i övrigt är nödvändiga vid verkställigheten av uppgifter som föreskrivs i denna lag, i EU:s grundförordning om social trygghet eller EU:s tillämpningsförordning om social trygghet eller i en överenskommelse om social trygghet,

2) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) samt av den som verkställer rehabilitering och av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvården, socialserviceproducenter eller vårdinrättningar på begäran få av dessa uppjordade utlåtanden och övriga för fullgörandet av de skyldigheter som avses i 1 punkten nödvändiga uppgifter ur pensionssökandes journalhandlingar samt om hans eller hennes rehabilitering, hälsotillstånd, vård och arbetsförmåga, om inte sökanden själv lämnar dessa uppgifter.

Keva har rätt att trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter av en pensionsanstalt som sköter pensionsskyddet enligt en annan pensionslag få nödvändiga uppgifter om pensionsskyddet enligt arbetspensionslagarna för att kunna lämna uppgifter som motsvarar pensionsutdraget enligt 75 § i lagen om pension för arbetstagare och för förhandsrådgivning i arbetspensionsfrågor. Keva har rätt att få motsvarande uppgifter också av Pensionsskyddscentralen.

De uppgifter som avses i denna paragraf får sökas via en teknisk anslutning utan samtycke av den vars intressen sekretessen är avsedd att skydda.

152 §

Pensionstagarens utredning om omständigheter i anslutning till pensionens belopp och pensionsrätten

Oberoende av pensionstagarens anmälningsskyldighet kan Keva kräva en utredning av pensionstagaren om omständigheter som påverkar pensionsbeloppet och pensionsrätten, om det finns skäl att misstänka att förändringar har skett i dessa omständigheter.

153 §

En offentlig arbetsgivares skyldighet att lämna uppgifter

En offentlig arbetsgivare är skyldig att åtminstone en gång i kvartalet på det sätt som Keva bestämmer meddela Keva namn, personbeteckning, datum för inledande och avslutande av tjänste- och arbetsavtalsförhållanden och i 4 § 2 mom. avsedda avtal och förtroendeuppdrag, uppgifter om löner och arvoden samt uppgifter om tjänstgöringstider och avbrott i fråga om personer som omfattas av denna lag. Dessutom är en offentlig arbetsgivare skyldig att lämna Keva uppgifter om löner och arvoden för de ovannämnda anställningar som fortgår vid kalenderårets slut samt övriga uppgifter som gäller personernas

pensionsrätt och medlemssamfundens betalningsskyldighet. Om en offentlig arbetsgivare underlåter att meddela Keva de ovan avsedda uppgifterna eller meddelar dem senare än vad som förutsätts i de föreskrifter som utfärdats med stöd av 5 mom., kan det bestämmas att betalningsandelen enligt 19 § i lagen om Keva, 2 § i lagen om finansiering av statens pensionsskydd, 2 § i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd (68/2016) och 1 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) ska betalas förhöjd till ett skäligt belopp, dock till högst det dubbla beloppet.

Utöver det som bestäms i 1 mom. är en offentlig arbetsgivare skyldig att på begäran lämna Keva och en besvärsinstans som avses i denna lag alla de uppgifter om en arbetstagares arbete och förhållanden i arbetet samt övriga motsvarande uppgifter som kan erhållas av arbetsgivarna och som är nödvändiga för ordnandet av pensionsskyddet och för avgörandet av ett anhängigt pensionsärende eller som i övrigt är nödvändiga vid verkställigheten av uppgifter enligt denna lag.

När en arbetsgivare ombeds att lämna uppgifter som behövs för behandlingen av arbetstagarens pensions- eller rehabiliteringsärende, får till arbetsgivaren utan arbetstagarens samtycke lämnas endast de sekretessbelagda uppgifter om arbetstagaren som är nödvändiga för att specificera vilka uppgifter som behövs vid beslutsfattandet i de nämnda ärendena.

Keva har rätt att i en offentlig arbetsgivares handlingar granska riktigheten av de uppgifter som avses i 1 och 2 mom.

Keva för register över de uppgifter som den får med stöd av denna paragraf och 151 § och som påverkar rätten till pension för personer som omfattas av denna lag. Keva har rätt att meddela föreskrifter för en offentlig arbetsgivare om när och i vilken form uppgifterna ska lämnas till Keva.

154 §

Avgiftsfria uppgifter

Keva och en besvärsinstans enligt denna lag har rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som de enligt denna lag har rätt att få. Om uppgifterna behövs i en viss form och detta förorsakar den som lämnar ut uppgifterna betydande merkostnader, ska kostnaderna dock ersättas.

155 §

Arbetstagarnas och de pensionssökandes rätt att få uppgifter

Keva ska på en arbetstagares begäran till honom eller henne lämna ut de uppgifter som Keva har om arbetstagarens rätt till pension. I fråga om en parts rätt att få information, rätt att ta del av en handling som gäller parten själv samt rätt att kontrollera de uppgifter om sig själv som införts i ett register gäller i övrigt offentlighetslagen och personuppgiftslagen (523/1999).

Keva ska genom en pensionsansökningsblankett eller på annat motsvarande sätt på förhand informera en pensionssökande om varifrån uppgifter om honom eller henne kan inhämtas och vart uppgifterna i regel kan lämnas ut.

156 §

En offentlig arbetsgivares rätt att få uppgifter

Keva har rätt att, trots den sekretess som föreskrivs i offentlighetslagen och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, till en offentlig arbetsgivare lämna nödvändiga uppgifter för ekonomiförvaltning och kontroll av pensionsavgiften om en förmån enligt denna lag som beviljats en pensionstagare och om förmånens belopp. Keva har ock-

så rätt att meddela den arbetsgivare från vars tjänst en person avgår med pension den beviljade pensionens slag samt tidpunkten för pensionens början och slut för arbetsgivarens personaladministrativa arrangemang.

157 §

Utlämnande av uppgifter till myndigheterna

Utöver det som bestäms i offentlighetslagen har Keva rätt att, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, lämna ut uppgifter som grundar sig på verkställigheten av denna lag enligt följande:

- 1) till en behörig myndighet och ett behörigt organ får lämnas ut de uppgifter som är nödvändiga för verkställigheten av åligganden enligt EU:s grundförordning om social trygghet eller en överenskommelse om social trygghet, samt
- 2) till Skatteförvaltningen får lämnas ut de uppgifter som är nödvändiga för uppfyllandet av övervakningsskyldigheten enligt lagen om förskottsuppbörd, om det finns skäl att misstänka att arbetsgivaren inte har fullgjort sin förskottsinnehållningsskyldighet.

158 §

Utlämnande av uppgifter för utredning av brott och missbruk

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Keva för utredande av brott och missbruk rätt att lämna ut på verkställigheten av denna lag baserade uppgifter till ett ministerium, Skatteförvaltningen och sådana anstalter eller sammanslutningar som sköter det lagstadgade socialskyddssystemet och som administrerar socialskyddsförmåner som påverkas av en pension enligt denna lag.

Följande uppgifter kan lämnas ut i fråga om personer som får eller har fått pension enligt denna lag:

- 1) personbeteckning och andra identifieringsuppgifter,
- 2) uppgifter om utbetalda pensioner,
- 3) uppgifter om arbetsgivaren, samt
- 4) övriga därmed jämförbara uppgifter som är nödvändiga för samkörning av personuppgifter och andra tillsynsåtgärder av engångsnatur som utförs för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten.

Keva har i 1 mom. avsedd rätt att även till polis- och åklagarmyndigheterna lämna ut uppgifter som nämns i 2 mom. till den del dessa är nödvändiga för utredande av brott och väckande av åtal.

I situationer som avses i denna paragraf får dock inte lämnas ut uppgifter om en arbetstagares hälsotillstånd och inte heller uppgifter som avser att beskriva grunderna för en arbetstagares behov av socialvård.

159 §

Utlämnande av uppgifter för frivilligt grupptilläggspensionsskydd

Utöver det som bestäms i offentlighetslagen har Keva rätt att, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, till ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse lämna ut arbetstagarnas namn- och adressuppgifter, personbeteckningar, uppgifter om pensionernas belopp och de faktorer som påverkar pensionens belopp samt övriga nödvändiga uppgifter för ändamål som nämns nedan

- 1) för den löpande skötseln av frivilligt grupptilläggspensionsskydd i anslutning till pensionsskydd enligt denna lag,

2) för avtalande om villkoren för nytt gruppstilläggspensionsskydd, om det tidigare tilläggspensionsskyddet avslutas på arbetsgivarens initiativ och ersätts med motsvarande nytt tilläggspensionsskydd; den som ger den nya tilläggspensionsförsäkringen ska härvid förete Keva en utredning om att det nya tilläggspensionsskyddet innebär att ett tidigare tilläggspensionsskydd ersätts med ett nytt,

3) för fastställande av det nya tilläggspensionsskyddets slutliga innehåll; en förutsättning är dock att livförsäkringsbolaget, pensionskassan eller pensionsstiftelsen har sett till att de arbetstagare som omfattas av tilläggspensionsordningen, efter att försäkringsavtalet eller pensionsordningen godkänts, har fått behövlig utredning om livförsäkringsbolagets, pensionskassans eller pensionsstiftelsens möjlighet att få de behövliga uppgifterna och att en arbetstagare inte uttryckligen har av sagt sig tilläggspensionsordningen eller förbjudit utlämnande av uppgifter.

I samband med att någon som ordnar det nya tilläggspensionsskyddet söks har Keva rätt att, utöver det som bestäms i offentlighetslagen och trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, till ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse för fastställande av tilläggspensionsskyddet och kostnaderna för det lämna ut uppgifter om arbetstagarnas anställningsförhållanden, pensionsrätt, ålders- och könsfördelning och om de faktorer som påverkar pensionens belopp.

160 §

Utlämnande av uppgifter för arbetstagarnas grupplivförsäkring

Arbetstagarnas grupplivförsäkringspool, som med fullmakt av livförsäkrings- och olycksfallsförsäkringsbolagen sköter ersättningsverksamheten i fråga om arbetstagarnas grupplivförsäkring, Statskontoret och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har rätt att, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, av Keva få namn, personbeteckning och dödsdatum för avlidna arbetstagare som haft en anställning som omfattas av denna lag samt arbetstagarnas förmånstagares namn och personbeteckningar samt övriga motsvarande uppgifter som behövs när det avgörs huruvida förutsättningarna för beviljande av ett försäkringsbelopp från grupplivförsäkringen uppfylls.

161 §

Vidareutlämnande av uppgifter

Utöver det som bestäms i offentlighetslagen har Keva rätt att, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, lämna ut uppgifter om pension, pensionsrätt eller försäkring som erhållits från Pensionsskyddscentralen eller en pensionsanstalt som sköter verkställigheten av i 3 § 1 mom. och 2 mom. 2—4 punkten i lagen om pension för arbetstagare nämnda lagar och pensionsstadgor till Folkpensionsanstalten eller en annan sådan mottagare som har rätt att få dessa uppgifter med stöd av lag.

Keva har i 1 mom. nämnd rätt att lämna ut uppgifter som den med stöd av 151 § har fått av en arbetsgivare, en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring, skattemyndigheter och andra myndigheter samt andra instanser som hör till offentlighetslagens tillämpningsområde, och uppgifter som Keva med stöd av 153 § i denna lag har fått av en arbetsgivare, till Pensionsskyddscentralen och sådana pensionsanstalter som sköter verkställigheten av i 3 § 1 mom. och 2 mom. 2—4 punkten i lagen om pension för arbetstagare nämnda lagar och pensionsstadgor och som med stöd av lag har rätt att få dessa uppgifter av den som lämnat nämnda uppgifter.

Keva ska före utlämnande av sådana uppgifter som avses i 1 och 2 mom. komma överens med Pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna om vad som kan vidareutlämnas ur de uppgifter som avses ovan och till vem de kan vidareutlämnas.

162 §

Kevas ansvar när uppgifter vidareutlämnas

Innan Keva vidareutlämnar uppgifter ska Keva försäkra sig om att den som tar emot uppgifterna har rätt enligt lag att få de utlämnade uppgifterna av den som ursprungligen har lämnat uppgifterna.

Keva ansvarar för att innehållet i de uppgifter som lämnas ut motsvarar de uppgifter som erhållits av den som gav uppgifterna.

163 §

Utlämnande av uppgifter med hjälp av teknisk anslutning

Keva har, utöver det som i 29 § 3 mom. i offentlighetslagen föreskrivs om utlämnande av uppgifter genom en teknisk anslutning, rätt att öppna en teknisk anslutning

1) för en sammanslutning eller anstalt som verkställer lagstadgad socialförsäkring till sådana uppgifter i sina personregister som sammanslutningen eller anstalten med stöd av denna eller en annan lag har rätt att få för verkställigheten av sina uppgifter,

2) för en myndighet som sköter verkställigheten av uppgifter enligt EU:s grundförordning om social trygghet eller en överenskommelse om social trygghet till sådana uppgifter som myndigheten enligt 157 § 1 punkten i denna lag har rätt att få,

3) för myndigheter eller organ som nämns i 161 § 1 och 2 mom. i denna lag för utlämnande av uppgifter som avses i nämnda moment,

4) för ett livförsäkringsbolag, en pensionskassa eller en pensionsstiftelse till sådana i 159 § i denna lag avsedda uppgifter som är nödvändiga för skötseln eller ordnandet av grupptilläggspensionsskydd, och

5) för arbetstagarnas grupplivförsäkringspool, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt eller Statskontoret till sådana uppgifter som avses i 160 § i denna lag.

Keva har dessutom rätt att för offentliga arbetsgivare öppna en teknisk anslutning för fullgörandet av den skyldighet att lämna uppgifter som avses i 153 §. Keva har rätt att också för Pensionsskyddscentralen och andra pensionsanstalter öppna en teknisk anslutning för lämnandet av uppgifter till personen själv om hans eller hennes pensionsskydd enligt denna lag.

En teknisk anslutning får dock öppnas för utlämnande av uppgifter som avses i 161 § 1 och 2 mom. endast om man har kommit överens om detta enligt 161 § 3 mom.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får också sökas sekretessbelagda uppgifter utan samtycke av den vars intressen skyddas genom sekretessen.

Innan en teknisk anslutning öppnas ska den som begär uppgifter lägga fram en utredning för den som öppnar anslutningen om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

164 §

Uppgifter om ekonomiskt stöd till omyndiga

Om Keva betalar sådant ekonomiskt stöd som avses i 8 § 2 mom. till en omyndig, ska Keva trots den sekretess som föreskrivs i offentlighetslagen och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter underrätta den förmyndarmyndighet inom vars verksamhetsområde den omyndige har sin hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994) om detta.

81/2016

165 §

Uppgifter om rehabilitering till Folkpensionsanstalten

Keva ska underrätta Folkpensionsanstalten om rehabiliteringsåtgärder som avses i 22 § och om beslut som gäller rehabiliteringspenning och rehabiliteringstillägg.

11 kap.

Finansiering av pensionskyddet

166 §

Arbetsgivarens pensionsavgift

Bestämmelser om de offentliga arbetsgivarnas pensionsavgifter finns i fråga om medlemsamfund i lagen om Keva, i fråga om staten i lagen om finansiering av statens pensionskydd, i fråga om evangelisk-lutherska kyrkan i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionskydd och i fråga om Folkpensionsanstalten i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten.

167 §

Fördelning av kostnaderna för återstående tid

Kostnaderna för återstående tid i enlighet med 83 och 84 § fördelas mellan Kevas medlemsamfund, staten, evangelisk-lutherska kyrkan och Folkpensionsanstalten så att varje aktör ansvarar för den del av kostnaderna som arbetstagarens inkomst från den anställningen utgör av det totala beloppet inkomster för återstående tid.

168 §

Arbetstagarens pensionsavgift

Arbetstagare som omfattas av denna lag är skyldiga att betala arbetstagarens pensionsavgift. Också riksdagsledamöterna och medlemmarna av statsrådet samt de ledamöter av Europaparlamentet på vilka tillämpas lagen om arvode och pension för den som valts till företrädare för Finland i Europaparlamentet (1184/1994) ska betala pensionsavgift.

Arbetstagarens pensionsavgift utgör en sådan andel av de inkomster som enligt 85 § i denna lag ska beaktas i pensionen som motsvarar pensionsavgiftsprocentsatsen enligt 153 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

169 §

Innehållning av arbetstagarens pensionsavgift

Arbetsgivaren är skyldig att innehålla arbetstagarens pensionsavgift i samband med löneutbetalningen.

Om arbetstagarens pensionsavgift på grund av ett uppenbart fel inte har innehållits i samband med löneutbetalningen, kan en offentlig arbetsgivare innehålla avgiften i samband med högst de två därpå följande löneutbetalningarna.

Om en arbetstagare i samband med löneutbetalningen inte har betalats tillräcklig penninglön för innehållning av arbetstagarens pensionsavgift men arbetstagaren dock tjänar in pensionskydd, kan en offentlig arbetsgivare innehålla nämnda avgift inom ett år i samband med följande löneutbetalningar.

En offentlig arbetsgivare ska på arbetstagarens yrkande till arbetstagaren återbetala arbetstagarens pensionsavgift som har innehållits utan grund eller den del av avgiften som överstiger arbetstagarens lagstadgade pensionsavgift.

170 §

Redovisning av arbetstagarens pensionsavgift

Kevas medlemsamfund redovisar arbetstagarens pensionsavgift till Keva. Avgiften är en del av medlemsamfundets förskottsbetalning. Kevas delegation meddelar närmare föreskrifter om hur arbetstagarens pensionsavgift ska betalas.

I fråga om en arbetstagare som är anställd av kyrkan och som omfattas av pensionsskyddet enligt denna lag redovisas pensionsavgiften till Kyrkans centralfonds konto på det sätt som bestäms av Keva.

171 §

Preskription av arbetstagarens pensionsavgift

Keva ska påföra en pensionsavgift som baserar sig på denna lag inom fem år från ingången av året efter den slutliga avgiftens förfallodag.

Om en arbetstagares arbetsinkomst utökas retroaktivt med till pension berättigande arbetsinkomster som är mer än fem år gamla, ska Keva på basis av dessa arbetsinkomster påföra pensionsavgiften inom tio år från den dag då denna avgift för anställningen i fråga hade förfallit till betalning.

172 §

Utsökning av pensionsavgift

En pensionsavgift som Keva påfört med stöd av denna lag inklusive dröjsmålsränta får sökas ut utan dom eller beslut på det sätt som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Bestämmelser om indrivning av dessa fordringar finns i lagen om indrivning av fordringar (513/1999).

173 §

Preskription av återbetalning av pensionsavgift som betalats utan grund

Återbetalningen av arbetstagarens pensionsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år från ingången av året efter den dag då arbetstagarens pensionsavgift innehölls, om preskriptionen inte avbrutits innan dess. Preskriptionen avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § i lagen om preskription av skulder. Preskriptionstiden på fem år kan förlängas på det sätt som föreskrivs i 11 § 3 mom. i den lagen.

12 kap.

Särskilda bestämmelser

174 §

Kommunernas pensionsdelegation

Vid social- och hälsovårdsministeriet finns kommunernas pensionsdelegation, som ska behandla frågor med anknytning till utvecklandet av lagstiftningen om det kommunala pensionsskyddet. Delegationen är ett berednings-, förhandlings- och remissorgan.

Social- och hälsovårdsministeriet förordnar medlemmarna för fyra år i sänder. Delegationen har en ordförande och sex andra medlemmar. Varje medlem har en personlig suppleant. Delegationens ordförande och hans eller hennes suppleant företräder social- och hälsovårdsministeriet. Tre av de övriga medlemmarna förordnas bland personer som föreslagits av kommunala arbetsmarknadsverket och tre bland personer som föreslagits av de huvudavtalsorganisationer som avses i det kommunala huvudavtalet. Till delegationen utses dessutom en sakkunnigmedlem och en personlig suppleant för denna bland personer som föreslagits av Keva.

175 §

Statens pensionsdelegation

Vid social- och hälsovårdsministeriet finns statens pensionsdelegation. Delegationen har till uppgift att vara förhandlingsorgan enligt lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (1233/2013), göra framställningar och avge utlåtanden samt vara rådgivande organ i pensionsfrågor.

Social- och hälsovårdsministeriet förordnar medlemmarna för fyra år i sänder. Delegationen har en ordförande och sex andra medlemmar. Varje medlem har en personlig suppleant. Delegationens ordförande och hans eller hennes suppleant företräder social- och hälsovårdsministeriet. Tre av de övriga medlemmarna förordnas bland personer som föreslagits av finansministeriet och tre bland personer som föreslagits av de mest representativa organisationerna på centralnivå för statens tjänstemän och arbetstagare. Till delegationen utses dessutom en sakkunnigmedlem och en personlig suppleant för denna bland personer som föreslagits av Keva.

176 §

Samarbete

Keva kan med Pensionsskyddscentralen och andra försäkrings- och pensionsanstalter avtala om samarbete vid insamlande av statistikuppgifter och andra frågor som anknyter till verkställigheten och utvecklandet av arbetspensionslagarna samt om ersättande av kostnaderna för samarbetet.

177 §

Ikraftträdande

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms separat genom lag.

Helsingfors den 29 januari 2016

Republikens President

Sauli Niinistö

Social- och hälsovårdsminister Hanna Mäntylä